

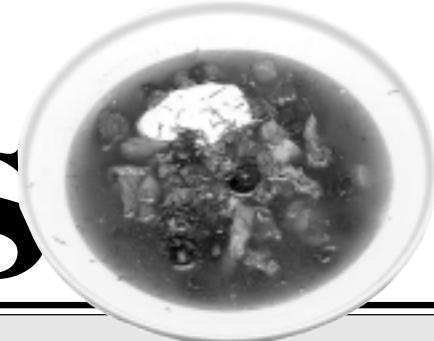

Otrdiena ● 2016. gada 2. februāris

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Kur pusdienot?

2.

Īsziņas

Cīnīties par desmit tūkstošiem eiro

Par iespēju piedalīties "Samsung Skola nākotnei" apmācību programmā sacentās 30 motivētākās Latvijas skolas. Pēc spraigas atlases, žūrija izvēlējusies 15 finālistus, kuri turpmākos četrus mēnešus piedalīsies mācībās, kas palīdzēs veicināt un attīstīt mūsdienu skolēnu sasniegumus. Priecājamies, ka programmā iekļuvusi arī Baltinavas vidusskolas komanda, kurai turpmākos četrus mēnešus būs iespēja bez maksas mācīties pie nozares labākajiem speciālistiem un strādāt pie digitālā pārmaiņu projekta pieredzējušu mentoru uzraudzībā. Komanda, kuras projektu žūrijas vērtējumā atzīs par labāko, balvā saņems 10 000 eiro jaunākajām tehnoloģijām savai skolai.

Kļūst par inovatīvo pedago - ekspertu

Šonedēļ līdz ar Microsoft inovatīvās skolas statusa saņēmējiem pazīnoti arī trīs Latvijas skolotāji, tostarp Anita Žigalova no Balvu novada Stacijas pamatskolas, kuri kļuvuši par Microsoft inovatīvajiem pedagoģiem-ekspertiem (*Microsoft Innovative Educator Experts*). Microsoft inovatīvie pedagoģi-eksperti ne tikai izmanto tehnoloģijas savā darbā, bet arī dalās ar idejām, izmēģina jaunas pieejas mācību procesam, kā arī mācās cits no cita, lai uzlabotu skolnieku veikumu un mācību procesu ar tehnoloģiju palīdzību. Tāpat šie eksperti aicināti piedalīties dažādās konferencēs un pasākumos, informējot par Microsoft tehnoloģiju izmantošanu mācību procesa organizācijā un mācību programmu sastādišanā.

Būs lauku labumu tirdziņš

13.februārī no plkst. 9.00 līdz 14.00 laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra (Brīvības ielā 61) notiks tradicionālais lauku labumu tirdziņš, kur varēs iegādāties dažādus lauku labumus un amatniecības izstrādājumus no zemniekiem, mājražotājiem un amatu meistariem.

- Mans zelts ir mana tauta
Senākās profesijas pārstāves
Krievijas impērijas laikos

- Kur stārkis pāri lidojis, kur
melnā sieva skārusi
Dzimuši, miruši janvārī

Kā liela ģimene!

Priecē skatītājus. Vokālā ansambla "Razdolje" sievu emocionālais dziedājums aizkustināja skatītāju sirdis - dāmām, koncertam beidzoties, nācās vēlreiz dziedāt. Zīmīgi, ka ansambla vadītāja Svetlana Aleksejeva bija starp tiem pieciem balveniešiem, kuri izveidoja Balvu krievu biedrību "Razdolje". "Mums gribējās darboties un to mēs arī turpinām darīt," viņa lepojas.

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu Sociālajā dienestā krievu biedrība "Razdolje" atskatījās uz vairāk nekā desmit gados padarito, baudot gan fotomirklus, gan vokālā ansambla "Razdolje" jauko uzstāšanos.

Šogad krievu biedrība jau paspējusi pārsteigt balveniešus un pilsētas viesus, noorganizējot Balvu Kultūras un atpūtas centrā Vecā Jaunā gada pasākumu. Jāpiebilst, ka tajā, kā mēdz teikt, nebija vietas, kur ābolam nokrist. Situācija atkārtojās arī Balvu Sociālā dienesta zālē. Krievu biedrības "Razdolje" vadītāja Svetlana Pavlovskā, lūgta atklāt noslēpumu, kā izdodas sapulcināt tik daudz skatītāju, atjokoja, ka šāda recepte neeksistē: "Esmu ļoti gandarīta, kad zālē nav brīvu sēdvietu. Kāpēc tik liela atsaucība? Cilvēkiem patīk krievu dziesmas, viņi vēlas

Mini konkurss. Krievu biedrības "Razdolje" vadītāja Svetlana Pavlovskā klātesošajiem pastāstīja par biedrības aktivitātēm un, kā jau pedagoģe būdama, nekavējoties pārbaudīja, cik uzmanīgi bijuši *skolēni*, piemēram, cik valstis "Razdolje" ir apceļojusi.

arī līdzīgi padziedāt, jo dziesmu vārdi ir zināmi, milji un tuvi." Tāpat Svetlana piejāva, ka panākumu atslēga ir tā, ka viņa pazīst gandrīz katru skatītāju. "Viens otru pazīstam - kā jau mazpilsētā. Esam kā liela ģimene!" piebildā biedrības vadītāja. Krievu biedrība "Razdolje" jau vairāk nekā desmit gadus organizē ikgadējus pasākumus, kas mūspuses cilvēkiem ir labi zināmi, piemēram, Masļenica, 9.maija svītības, ciemiņu uzņemšana Balvos, dažādās ekskursijas, turklāt arī uz ārvilstīm. Piemēram, pērn "Razdolje" ciemojās Baltkrievijā. Runājot par šī gada iecerēm, S.Pavlovskā sprieda, ka visticamāk neizpaliks

9.maija pasākums, kā arī piedalīšanās Latgales mazākumtautību saietā.

Radošu pasākumu organizatore Ina Bankova klātesošos mudināja uzminēt, kāpēc "Razdoljes" koncerts notiek Sociālā dienesta telpās. Viņa izvirzīja divas versijas, kā vienu no tām minot ziemas atkāpšanos: "Ziema nav aizbēgusi, viņa ir iemīlējusies! Viņa ir vienkārši izkusīsi, jo, kā sieviešu dzimtes vārdam, sievietēm patīk skaisto, balto rotu janvāra sākumā un vidū netrūka. Gaidisim atpakaļ. Savukārt otrs iemesls, kāpēc esam šeit, ir sirds nots, kas raksturīga krievu dziesmām."

Uzstājas ar netradicionālo tēru kolekciju "Pingvini".

6.Ipp.

Pasniedz "Jauniešu gada balvas 2015".

8.Ipp.

Vārds žurnālistam

Sanita Karavoičika

Jauns gads, jauni likumi un tikumi, - mēdz teikt gadu mijā. Šķiet tālu no patiesības šis teiciens nav, jo teju ik dienu politiķi nāk klajā ar arvien pārsteidzošākiem piedāvājumiem. Viens no pēdējiem, šķiet, satricinājis visus. Izrādās, no šā gada 1. janvāra ģimenes ārsti vairs nedrīkst izrakstīt vairākus nosūtījumus uz valsts apmaksātiem laboratoriskajiem izmeklējumiem. Līdz ar to jārēķinās, ka šo pārmaiņu dēļ var veidoties visai absurdas situācijas, kad, piemēram, ne visi pacienti spēs samaksāt par analizēm un tāpēc nokļūs slimnīcā daudz kritiskākā stāvoklī. Nu ko lai saka - burvīgi! Visur stāsta, rūpējties par savu veselību savlaikus, vismaz reizi gadā nododiet analīzes profilakses pēc, lai nav jāsaskaras jau ar ielaistām slimībām. Un kas notiek tagad? Valsts pati atņem cilvēkiem šo iespēju, kas liecina par to, ka tai esam vienaldzīgi. Kā sprieda viens no pacientiem ģimenes ārsta praksē Balvos - valdība visiem spēkiem un drošiem soliem Latviju izved labklājīgu valstu pirmajās rindās! Jo kas tad cieš no "reformas" un nomirst pirmie? Tie, kuriem nav naudas! Tātad nabadzības limenis valstī pazemināsies, nabagie - kapos, paliks tikai bagātie. Nu, vai nav pareiza valsts pārvaldes politika?

Kaut kas tomēr ar mūsu valsti nav lāgā... nepavisam. Tā vien šķiet, ka nosprausta tikai viens kurss - uz dabīgo izlasi, kur izdzīvos, protams, stiprākais.

Latvijā

Prezidentu no intensīvās terapijas vēl nepārvēdis.

Valsts prezidentu Raimondu Vējonu šonedēļ no slimnīcas intensīvās terapijas uz nodaļas telpām nepārvēdis, - informē Paula Stradiņa Kliniskās universitātes slimnīcas pārstāvji. Lielu pārmaiņu prezidenta veselības stāvoklī nav, pašaījuta ir apmierinoša un tiek turpināta terapija. Prezidents dienas laikā ir nomodā un spēj sazināties ar medicīnas personālu, māsām un ārstiem. Tāpat viņu apmeklē tuvinieki. Ārsti kontrolē Vējoņa veselības rādītājus un lēmumu par prezidenta pārcelšanu uz palātu pieņems saskaņā ar tiem.

Atrasts miris nogalinātā tiesneša Laukrozes dēls.

Pagājušajā nedēļā kādā dzīvoklī atrasts miris noslepkavotā Rīgas apgabaltieses tiesneša Jāņa Laukrozes dēls Andris Laukroze. Notikuma vietā policija atradusi pistoli, kas piederējusi nelaiķim un bijusi reģistrēta uz viņa vārda. Gan sākotnējā eksperta smiegta informācija, gan arī notikuma vietā atrastie priekšmeti liecina, ka vīrietis savā dzīvesvietā izdarījis pašnāvību. Patlaban arī galvenā izmeklētāji versija liecina, ka notikusi pašnāvība. Lai pārliecīnātos par šo versiju, sākts kriminālprocess, kurā tiek veikta ekspertīze, kas precīzs nāves apstākļus.

TV5 beigs savu darbību. Finansiālu apsvērumu dēļ pieņemts lēmums 31.martā pārtraukt kanāla TV5 darbību, informē mediju uzņēmuma "MTG TV Latvia" pārstāvji. Kā vēsta uzņēmumā, TV5 līdz šim bija viens no nedaudzajiem televīzijas kanāliem Latvijā, kas veidoja informatīvo saturu krievu valodā, taču krievu valodā rādošo kanālu tirgus ir ļoti piesātināts un Latvijā ražota satura izmaksas ir augstas, tāpēc, konkurējot ar retranslēto televīzijas satru un nesaņemot nekādu atbalstu nacionālā satura veidošanai krievu valodā, TV5 jau ilgāku laiku strādā ar ievērojamiem zaudējumiem.

Krāslavas novadā likvidēs četras skolas. Skolēnu skaita samazināšanās dēļ Krāslavas novada dome pieņemusi lēmumus par četru mācību iestāžu likvidāciju novada teritorijā šogad un nākamajā gadā. Mācību iestāžu vadītājiem uzdots normatīvajos aktos noteiktā kārtībā informēt skolu darbiniekus par izmaiņām darba tiesiskajās attiecībās, nodrošinot pašvaldības finansējumu pedagogu un skolas saimnieciskā personāla darba samaksas un atlaišanas pabalstu izmaksai.

Noskaidroti "Supernova 2016" dalībnieki.

Dziesmu autoru un izpildītāju konkursa "Supernova 2016" otrajā ievadrajdījumā tika paziņoti tie 20 izpildītāji, kuri 7.februārī uzsāks cīņu par uzvaru un konkursa galveno balvu - celzāmi uz starptautisko dziesmu konkursu "Eirovīzija", kas šogad norisināsies Zviedrijā.

(Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.apollo.lv)

Meklējam atbildi

Vai var pusdienot vietējās skolas ēdnīcā?

Mana kaimiņiene, pensionāre, regulāri iet pusdienot uz vietējo skolu. Priečājas, ka tur garšīgi gatavo. Esmu pārsteigta, vai tad skolu ēdnīcās apkalpo arī cilvēkus 'no malas', kuri nav ne skolēni, ne pedagozi?

Novadu skolās ir apspriests drošības jautājums, jo ikviens izglītības iestāde ir atbildīga par savu audzēkņu drošību laikā, kamēr viņi atrodas skolā. Ir skolas, kur, ievērojot atbilstošus pasākumus, pusdienot ļauts arī pieaugušajiem. Tur ir iedibināta prakse, par ko pateicīgas abas puses - gan cilvēki, kuri ikdienā iet pusdienot uz skolu ēdnīcām, gan uzņēmumi, kas sniedz šo pakalpojumu. Taču novadu skolās 'pusdienošanas jautājumā' ir arī atšķirīga pieeja.

Rugāju novadā, kā atklāj novada pašvaldības izpilddirektore Daina Tutiņa, ēdināšanas pakalpojumus, ko piedāvā novada izglītības iestādes, izmanto ne tikai pedagozi, bet arī pašvaldības iestāžu darbinieki. Novada Eglaines pamatskolā pārsvarā pusdieno pedagoģi un tehniskie darbinieki, bet Rugāju novada vidusskolā papildus skolas darbiniekiem pusdienot ierodas arī 8 - 10 domes un pašvaldības iestāžu darbinieki. Katrs darbinieks jau mēneša sākumā atzīmē dienas, kurās plāno doties pusdienot, un pavārēm iesniedz aprēķinu par nepieciešamo porciiju skaitu. Līdz mēneša 15. datumam darbinieki samaksā par pieteiktajām pusdienām atbilstoši Rugāju novada domes apstiprinātajam izcenojumam.

Kā ir ar drošību? D.Tutiņa saka: "Pārsvarā visi ir pašvaldības darbinieki, kuri nāk pusdienot. Rugāju novada vidusskolas ēdnīca atrodas internāta telpās, nevis skolas ēkā. Rūpējoties par drošību, jau pirms pāris gadiem skolas pirmajā stāvā un

ārpusē ir uzstādītas novērošanas kameras. Tās plānoti uzstādīt arī Rugāju novada Eglaines pamatskolā."

Balvu Valsts ģimnāzijā, kā pastāstīja skolas direktore Inese Paidere, līdz šim nebija ierasts nākt pusdienot cilvēkiem 'no ielas'. Dažreiz to daria 3 - 5 cilvēki. Arī tagad praktiski šādu pusdienotāju nav. Taču, ja kāda svešinieka mērķis būtu doties uz skolas ēdamzāli, ievērojot skolas kārtības nosacījumus, tas būtu iespējams. Svešiniekus skolā sagaida skolas administrators, kurš līdz uzrādīt dokumentus, pieraksta ienācēja vārdu un uzvārdu un nāciena iemeslu. Parasti ciemiņi vieni paši pa skolas teritoriju nestāgā, viņus pavada līdz kabinetam vai skolas darbiniekam, pie kura viņi nākuši. Skolas ciemiņiem piesprauz arī ieejas karti ar uzrakstu "BVĢ viesis".

Pārsvarā vieni un tie paši cilvēki apciemo arī Balvu pamatskolas ēdnīcu. Tas ir atļauts noteiktā stundā, ienākot pa norādītām durvīm un ievērojot skolā drošības pasākumus. Sie pusdienotāji saka lielu paldies par šo iespēju, jo uzņēmuma "Senda Dz" virtuves kolektīvs prot sarūpēt gardas pusdienas par 'draudzīgu' cenu.

Baltinavas vidusskolas ēdnīcā pusdienas gatavo vietējās pašvaldības algotī virtuves darbinieki, nevis kāda firma. Tāpēc ir noteikts porcijs skaits, kuru pietiek tikai skolēniem un skolas darbiniekiem, tādēļ citiem apmeklētājiem nākt pusdienot nav jauts.

Vījakas Valsts ģimnāzijā vietējie iedzīvotāji pusdienot uz skolu neiet. Tāda prakse šeit nav ierasta, jo skolas ēdnīca gatavo noteiktu porciju skaitu skolas ēdāju kolektīvam. Šobrīd svārīgs arī drošības jautājums. Taču strādājošie Vījakas iedzīvotāji labprāt izmanto vietējās ēdnīcas - kafejnīcas pakalpojumus, tā ka bez siltām pusdienām nepaliek.

Kur var dabūt barikāžu laika grāmatu?

Vairāki lasītāji uzdot jautājumu: vai var nopirk nesen izdoto grāmatu "Bija Tāds Laiks" par barikāžu laiku un mūspuses novadu cilvēku līdzdalību šajos notikumos?

Sazinoties ar Balvu Novada muzeja direktori Ivetu Supi, noskaidrojām, ka šo grāmatu nopirkst nav iespējams, jo tā nav domāta pārdošanai. Taču tas nenozīmē, ka to nevar

dabūt un izlasit. Interesenti to var meklēt visās novadu bibliotēkās, kas piedāvā iespēju grāmatu izlasīt. Savukārt barikāžu laika dalībnieki vai arī viņu tuvinieki, ja vēsturisko notikumu līdzdalībnieka vairs nav šaisaulē, grāmatas eksemplāru var saņemt Balvu Novada muzejā, Brīvības ielā 46, kā arī Rugāju novada domē un Vījakas novada pagastu pārvaldēs.

Maruta Sprudzāne

Pasākums

Svin lustīgi!

Ingrīda Zinkovska

Valsts Kultūrapitāla fonda (VKKF) padome ar šī gada janvāri piešķirusi 32 mūža stipendijas kultūras darbiniekiem, tostarp arī tautas muzikantei, baltinavietei LŪCIJAI KEIŠAI. Aizvadītās nedēļas nogalē Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis, klātesot ciemiņiem, godināja savu ilggadējo dalībnieci.

Pasākuma ievadā Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa vadītāja Antoņina Krakope pastāstīja klātesošajiem par Kultūrapitāla fonda stipendiātes radošo darbību mūža garumā, kas lielai daļai baltinaviešu nav noslēpums. Darboties tautas mūzikas jomā Lūcija iesākusi kā jauna meitene, to turpinājusi padomju gados, un arī tagad ansambļa radošā dzīve nav iedomājama bez viņas, - vienīgi cītara kļuvusi it kā smagāka, grūti nesama, tādēļ nākas lūkot pēc kāda palīga. Tautas muzikanti ar mūža stipendiju pasākumā sveica arī novada domes priekšsēdētāja Lidiju Siliņu, Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas direktore Marija Bukša, audēju pulciņa vadītāja Iveta Gabrāne un ansambļa sievas.

Bez etnogrāfiskā ansambļa līdzdalības Baltinavā nav iedomājams gluži vai neviens sabiedriski pasākums, taču sievas neaizmirst arī pašas par sevi - svin apaļas jubilejas un citus notikumus personīgajā dzīvē. Pērn apaļa dzīves jubileja bija Annai Mežalei, šogad apaļas jubilejas svinamas Zinaidai Zelčai, Antonijai Tomai un Sarmītei Sutugovai. Vairākas apaļas jubilejas būs arī nākamgad - aprītē 10 gadi, kopš etnogrāfisko ansamblī vada Antoņina Krakope. Runājot par šādiem notikumiem, Antoņina atzīst: "Gaidot tos, ir kam gatavoties." Tas gan nenozīmē plašas svinības. Ansambļa dalībniece Aija Keiša šādos pasākumos rokās nēm akordeonu, tā sakot, noskaņai, un sievas dzied un dzied. "Mēs pašas skanam!" secina Antoņina. Ir arī mazāki kopīgi

Tautas muzikante. Lūcija Keiša ar apsveicējiem - saviem tuviniekiem, ansambļa sievām un ciemiņiem.

pasākumi. Piemēram, otrdien pēc mēģinājuma sievas kopīgi dosies uz Baltinavas Romas katoļu baznīcu, lai nosvētītu sveces, jo ir Sveču diena. Bet Svētās Agatas dienā būs klāt, lai nosvētītu maizi, sāli un ūdeni. Kolektīvs braucieni katru gadu notiek arī uz Aglonas svētkiem. Kad kāds no kolektīva dalībniekiem aiziet mūžībā, ansambļa sievas arī aizgājēja nāves gadadienā dodas uz kapsētu, lai atcerētos un godinātu viņa piemiņu. Pērn rudenī ansambļa sievas pulcējās pie ansambļa ilggadējā dalībnieka un tautas muzikanta Andreja Rancāna kapā.

Bagāts šogad būs ansambļa sabiedrisko pasākumu kalendārs. Lieldienu pasākumu novadā ievadīs etnogrāfiskais ansamblis. Sievas gatavojas arī pasākumam "Satiec savu meistarū!", kur novada jaunajai paaudzei mācis tautas dejas un rotaļas. Maijā kopā ar jauno paaudzi plānots piedalīties dziedājumos pie krustiem. Arī Novadu dienās Brīvdabas muzejā un Baltinavas novada svētkos neiztiks bez ansambļa sievu līdzdalības. Un kur tad vēl neplānotie pasākumi!

Foto - no personīgā arhīva

Kāpēc, Jūsuprāt, Balvos neveicas ar māju siltināšanu?

Viedokli

Iedzīvotāji paši izlemj, kā rīkoties

VALENTĪNA FEDULOVA, Balvu novada pašvaldības Saimnieciskās nodaļas speciāliste mājokļu jautājumos

Pagaidām Balvu pilsētā nav nosiltināta neviens daudzdzīvokļu māja, tikai mājai Vidzemes ielā 24 nosiltinātas gala sienas. Pēc šiem darbiem uzlabojās komforta līmenis gala sienu dzīvokļos, kopumā

nedaudz ir arī siltuma ekonomija. Ceram uz iedzīvotāju aktivitāti, jo viss atkarīgs no viņiem pašiem – iedzīvotāji paši izlemj, viņi vēlas vai, gluži otrādi, nevēlas uzsākt šos darbus. Nevēlēšanās uzsākt māju siltināšanas darbus galvenokārt meklējama elementāros aprēķinos. Iedzīvotāji saprot, ka viņiem būs jāuzņemas kredītsaistības, tādējādi paaugstināsies arī maksa par mājas apsaimniekošanu. No otras puses, nosiltinot māju, iedzīvotājiem pazeminātos maksa par komunālajiem pakalpojumiem – apkuri, iespējams, arī elektrību. Šeit gan jāpiebilst, ka Balvu pilsētā ir prakse daudzdzīvokļu mājas remontēt pakāpeniski, piemēram, mainot logus kāpņu telpās, dzīvokļos, siltinot apkures caurules pagrabos, bēniņos. Arī tie ir darbi māju energoefektivitātes veicināšanai. Vienkārši *kažoka* aplikšana apkārt mājai, proti, nama nosiltināšana nedos projektos pieprasito siltumenerģijas ietaupījumu. Lai to sasniegta, nepieciešams veikt mājas kopējo renovāciju - gan sienu, pagrabu un bēniņu siltināšanu, gan arī logu un radiatoru nomaiņu un citus darbus. Tiesa, tas viss izmaksā ļoti dārgi. Piemēram, 60 dzīvokļu mājā šādi darbi izmaksā aptuveni 300 000 eiro, ko daļēji, ja tiks sasniegti plānotais siltumenerģijas ietaupījums, var kompensēt ar Eiropas naudas līdzfinansējumu. Balvos

vistuvāk mājas nosiltināšanai bija daudzdzīvokļu nams Teātra ielā 4. Šīs mājas iedzīvotāji izvēlējas citu nama pārvaldnieku – SIA “Energo pārvalde”, jo pašvaldības aģentūrai “SAN-TEX” likumdošana neļauj paņemt kreditu. Bijā arī jau izstrādāts un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrā apstiprināts mājas nosiltināšanas darbu projekts, bet banka plānotajiem darbiem nepiešķira kreditu.

Jāpiebilst, ka Balvu novada pašvaldībā ir saistošie noteikumi par pašvaldības līdzfinansējuma apjomu un tā piešķiršanas kārtību daudzdzīvokļu dzīvojamā māju energoefektivitātes pasākumu veikšanai un piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanai. No šiem noteikumiem izriet, ka mājas iedzīvotājiem esot ar mieru renovēt māju, pašvaldība var piešķirt ne vairāk kā 2845,74 eiro projekta izstrādāšanai. Šajā jautājumā pašvaldības iespējas palīdzēt ir tiktāl, cik jauj likumdošana, bet kopumā pašvaldība nevar ietekmēt daudzdzīvokļu māju īpašnieku lēmumus kādā no jautājumiem. Arī, piemēram, gadījumos, kad māju iedzīvotāji vēlas namam mainīt jumtu. Iedzīvotāji paši attiecīgā kārtībā nolej, vai šādus darbus vēlas un vispār ir gatavi uzsākt. Ja mājas iedzīvotāju vairākums šiem darbiem dod *zaļo gaismu*, tiek uzsākti remontdarbi. Svarīgi arī piebilst, ka aizņēmumu

remontdarbiem var ņemt māju pārvaldnieki, kuriem ir, piemēram, biedrības vai uzņēmuma statuss. Balvu pilsētā māju pārvaldnieks “SAN-TEX” nav nedz biedrība, nedz arī privātpersonām piederošs uzņēmums, bet gan pašvaldības aģentūra, līdz ar to aģentūrai nav iespēju saņemt kreditu.

Balvos tuvākais labais piemērs ar daudzām nosiltinātām mājām ir Alūksne. Vai šīs pilsētas daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji attiecībā pret māju nosiltināšanas darbiem ir pretimnākošāki? Acīmredzot jā, jo kreditu ņem mājas pārvaldnieks. Vēlreiz vēlos uzsvērt, ka šajā jautājumā pašvaldība iedzīvotājiem neko nevar uzspiest, jo, vienkārši runājot, cilvēki paši izlemj, ko vēlas darīt savās mājās. Pašvaldība var iedzīvotājus mudināt un viņiem palīdzēt, piemēram, nepieciešamo dokumentu sakārtošanā un līdzfinansējuma piešķiršanā. Tagad ir izstrādāti, bet vēl nav pieņemti Ministru kabineta noteikumi “Darbības programmas 4.2.1.1. specifiskā atbalsta mērķa pasākuma “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu dzīvojamās ēkās” īstenošanas noteikumi”. Ja tos pieņems, pašvaldība informēs iedzīvotājus par iespējām veicināt savu daudzdzīvokļu māju energoefektivitāti un iespējām saņemt aizdevumu.

Māju siltināšana ir ļoti dārga

JĀNIS SUHARŽEVSKIS, vairāku māju vecākais Balvos

Esmu detalizētāk interesējis, kā ar daudzdzīvokļu māju siltināšanu veicas citviet - kāda ir šo remontdarbu kvalitāte un atsauksmes. Pirmkārt, viss šis process ir ļoti dārgs. Piemēram, šādu remontdarbu veikšana piecstāvu mājā ar 60 dzīvokļiem izmaksā vairāk nekā 200 000 eiro. Turklat nepieciešami speciālisti, kuri uzrauga darbu veikšanas kvalitāti. Pretējā gadījumā var saskarties ar haltūru, kā rezultātā pēc māju siltināšanas nama sienās un dzīvokļos var rasties pelējums. Otrkārt, ļoti sarežģīts jautājums ir kredita saņemšana. Viens no bankas nosacījumiem ir, lai daudzdzīvokļu mājai ne tikai nebūtu parādaistību, bet, lai uzsāktu mājas nosiltināšanu, jābūt visu mājas iedzīvotāju piekrišanai. Ja kāds no iedzīvotājiem nepiekrit, no viņa arī tiesa nevar piedzīt ikmēneša kredīta maksājumu. Šādi gadījumi jau bijuši citos ar daudzdzīvokļu māju labiekārtošanu saistītos

jautājumos. Treškārt, daudzi dzīvokļu īpašnieki aizbraukši no Latvijas, dzīvokļu pieskatīšanu atstājot, piemēram, savu vecāku – pensionāru atbildībā. Nemot aizdevumu mājas siltināšanai uz 15 - 20 gadiem, nepieciešama dzīvokļu īpašnieku piekrišana, bet viņi neatrodas Latvijā. Turklat, uzņemoties kredītsaistības, paaugstinās mājas apsaimniekošanas maksa. Valsts mērogā 70% pensionāru saņem ļoti mazas pensijas, līdz ar to iedzīvotāju maksātspēja nav pietiekamā līmenī. Un visbeidzot - pašvaldības darbojas pēc likuma “Par pašvaldībām”. Uzskatu, ka Latvijas Pašvaldību savienībai un Saeimai būtu jāpārskata un jāievieš korekcijas pašreizējos normatīvajos aktos, lai pašvaldībām būtu lielāka iespēja dažādu darbu līdzfinansēšanā. Pretējā gadījumā pašvaldībai ir sasietas rokas, kad runa ir par jebkuru privātpāšumu labiekārtošanas

darbu līdzfinansēšanu, ne tikai māju siltināšanu. Jāsaprot, ka arī privātpāšnieki ir iedzīvotāji, kuri, katru gadu maksājot nodokļus, lielā mērā uztur visu pašvaldību. Turklat Latviju Eiropas mērogā pārstāv arī Eiroparlamenta deputāti. Tagad pēc pēdējās pieejamās informācijas situācija ir tāda, ka Latvija apgūst tikai 5 - 10% no visas pieejamās Eiropas naudas. Kas attiecas uz mūspusi, Balvu novada pašvaldībai pieder diezgan daudz dzīvokļu. Arī Balvu pašvaldība varētu aktīvāk pievērsties Eiropas naudas apgūšanai, lai ar struktūrfondu atbalstu dzīvokļus saremontētu. Kā zināms, pašvaldībai piederošie dzīvokļi nav pārāk labā tehniskā kārtībā. Savukārt tuvākajā laikā Balvos steidzami vajadzētu sakātot, piemēram, daudzdzīvokļu māju Pilsoņu ielā 23, kas jūk un brūk kopā. Turklat šajā mājā puse dzīvokļu pieder pašvaldībai.

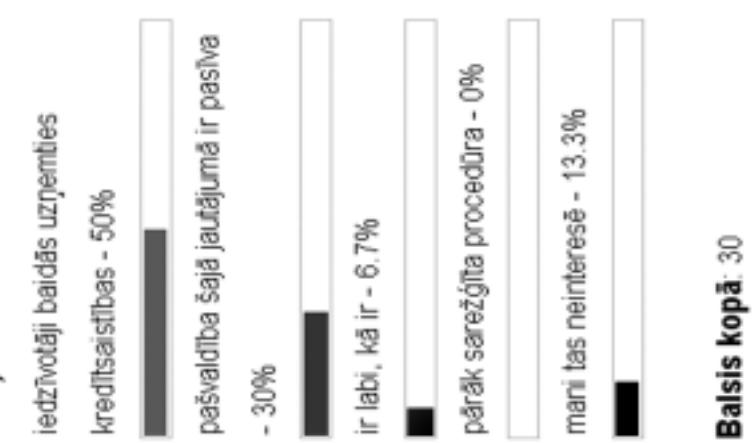
Viedokļus uzsklausīja A.Ločmelis

Re, kā!

Aptaujas rezultāti “Vaduguns” mājas lapā www.vaduguns.lv

Kāpēc, jūsuprāt,
Balvos neveicas ar
māju siltināšanu?

Balsis kopā: 30

Ar reimatismu nevajag jokot

Irēna Tušinska

Mūsu novadniece INITA BULINA savulaik izvēlējās studēt sarežģito un interesantu medicīnas nozari – reumatoloģiju. Šādu speciālistu Latvijā ir salīdzinoši maz, un vairums no viņiem strādā Rīgā. Tādēļ attālākos novados dzīvojošie nereti atmet ar roku “kaulu sāpēm”, sak: “Ko tur – reimatismu jau nevar izārstēt! Ārsti arī tālu, bet izmeklēšana un ārstēšana – dārga!” Taču I.Buliņa uzskata, ka viss nav tik bezcerīgi, slimību var un vajag ārstēt, jo tautā sauktais ‘reimatismus’ nav tikai locītavu slimība, tā skar arī citus orgānus.

Inita Buliņa (pirms laulībām Spridzāne) dzimusi 1975. gada 22.decembrī Balvos Veronikas un Stepana Spridzānu ģimenē. Absolvējusi tagadējo Balvu Valsts ģimnāziju, Initā izvēlējās studēt medicīnu un, lai kļūtu par ārsti, 1994. gada 1. septembrī iestājās Latvijas Medicīnas akadēmijā (pašlaik Rīgas Stradiņa universitāte). 1999.gadā pēc Medicīnas fakultātes atjaunošanas Latvijas Universitātē Initā turpināja studijas tajā. 2000.gadā, pabeigusi augstskolu un ieguvusi ārstes diplomu, viņa mācījās rezidentūrā, bet pēc 6 gadiem, ieguvusi reumatologa sertifikātu, sāka strādāt Paula Stradiņa Kliniskās universitātes slimīcas Reimatoloģijas centrā.

Laikam ritot, ārste ieguva ne tikai teorētiskas zināšanas, bet arī praktisku pieredzi interesantajā medicīnas zinātnes nozarē – reumatoloģijā. “Domāju, jebkurš novadā strādājošs ārsts tikpat labi var izstāstīt svarīgāko par reumatiskām slimībām, bet reizēm, ikdienā neesot savā dzīmtajā pilsētā, no attāluma ir vieglāk runāt par dažādām saslimšanām un to ārstēšanas iespējām,” uzskata I.Buliņa.

Slimības izraisītājs joprojām nav zināms

I.Buliņa vēlas izskaidrot, kas ir reumatoloģija: “Tā ir mācība par plūsmām un atšķiras no citām medicīnas nozarēm, jo kardioloģija ir mācība par sirdi, pulmonoloģija – mācība par plaušām utt. Jebkurš no mums zina, ka cilvēkā plūst asinis un limfa, kur atrodas asins formelementi, ja runājam zinātnes valodā, jeb asins šūnas. Asins šūnas, kas plūst asinsvados, pazīst katrs, kurš saņēmis savu pilnas asins ainas analīzi. No reumatoloģijas viedokļa joti svarīga ir asins šūnu grupa – leikocīti, kuri iedalās neitrofilajos leikocītos, limfocītos, monocītos, bazofilajos un eozinofilajos leikocītos. Studējot medicīnu, jau 2. kursā uzzinājām, ka imūnās sistēmas atbildi uz dažādiem procesiem organismā galvenokārt nodrošina neitrofilie leikocīti, limfocīti un monocīti. Neitrofilie leikocīti ir pirmās asins šūnas, kas no asinsvadiem dodas *izlūkgājiņā* uz jebkuru vietu organismā, kurā notiek *nemieri* – apdegums, vīrusi, kīmisku vielu iedarbība u.c. Ierodoties *notikuma* vietā, neitrofilais leikocīts kļūst aktīvs – tas nozīmē, ka gan šūnas iekšienē, gan ārpusei sākas dažādi procesi – šūnas iekšienē aktivizējas dažādas kīmiski aktīvas vielas, arī uz šūnas virsmas un ap to sāk parādīties dažādas struktūras un izdalīties dažādas kīmiskas vielas, kas darbojas kā signāli citu šūnu aicināšanai uz šo *notikuma* vietu. Neitrofilie leikocīti dzīvo dažas dienas un šo dienu laikā, atkarībā no šūnu aktivitātes, spēj saaicināt vai arī nesaaicināt citus leikocītus – monocītus un limfocītus. Cilvēka organismā monocīti dzīvo vairākus mēnešus, bet limfocīti var dzīvot daudzus gadus. Visiem leikocītiem piemīt spēja būt aktīviem šūnas iekšpusē. Katrā šī šūna spēj izdalīt ap sevi dažādus šūnu izaugumus jeb receptorus, kuri signalizē apkārtējām šūnām un audiem par to, kas notiek ar šūnu un tās apkārtnē, kā arī spēj izdalīt dažādas kīmiski aktīvas vielas, kas kalpo kā signāls citām asinsvadu un apkārtējo audu šūnām kļūt aktīvām. Šāda leikocītu aktivitāte var notikt cilvēka organismā, kurā sākas reumatiska slimība. Tomēr nekur pasaulē nav atklāts iemesls, kādēļ sākas reumatiskas slimības. Tās izpaužas ar imūnās sistēmas šūnu *uzbrukumu* sava organisma veselajām šūnām, kā arī imūnās sistēmas šūnu *uzbrukumu* sev. Tādēļ neitrofilais leikocīts var neatpazīt sava organisma neitrofilo leikocītu, plaušu šūnas vai locītavu šūnas, un tad sākas reumatiskas slimības.”

Slimība skar dažādu orgānu saistaudus

Svarīgi zināt, ka asins šūnas pieder pie lielas audu grupas, ko sauc par saistaudiem. Pie saistaudiem pieder irdenie un blīvie saistaudi, kuri galvenokārt veido muskuļu cīplas, saites,

savienojumu vietas starp dažādām audu grupām ādā, acīs, plaušās, nierēs un jebkurā citā orgānā. Pie saistaudiem pieder visi taukaudi, kas atrodas ne tikai zemādā, bet arī apkārt iekšējiem orgāniem. Pie saistaudiem pieder locītavu skrimšļa šūnas un kaulu šūnas. Šo struktūru uzskaitījums parāda, ka roku, kāju un mugurkaula locītavas ir galvenie saistaudi sistēmas orgāni, tomēr tikpat svarīgas ir visas šūnu savienojuma vietas jebkuros orgānos.

Tas norāda, ka cilvēkam ar reumatiskām slimībām var rasties izmaiņas jebkurā organismā vietā un noteikti - kaulu – locītavu sistēmā. Tādēļ ikdienā cilvēks ar reumatiskām slimībām var stāstīt par sāpēm un stīvumu, vai pietūkumu locītavās, sāpēm un stīvumu mugurkaulā. Tomēr dažādām reumatiskām slimībām var būt raksturīgs iekaisums asinsvadu sieniņās, plaušās, nierēs, ādā, acīs, siekalu un asaru dziedzeros vai nervu sistēmā, tādēļ reumatisku slimību diagnozes noteikšanā parasti piedalās vairāki ārsti – ģimenes ārsti, reumatologs, acu, plaušu, nervu sistēmas, ādas, nieru, sirds – asinsvadu sistēmas ārsti, locītavu un mugurkaula kirurgs, rehabilitologs un fizikālās medicīnas ārsti,” atklāj mediķe.

Svarīgi noteikt precīzu diagnozi

Reumatiskās slimības iedalās vairākas daļas. Būtiskākā no tām ir sistēmas saistaudi slimības, pie kurām pieder reimatoīdais artrīts, sistēmas sarkanā vilkēde, sistēmas sklerodermija, polimiozīts, dermatomiozīts. “Šo slimību galvenais patoloģisks mehānisms saistīts ar imūnās sistēmas darbību, kuras rezultātā savi organisma audi tiek uztverti kā sveši un pret tiem notiek ilgstoša cīņa jeb iekaisums, kas ir šūnu *saruna* kādā no organisma vietām. Šūnu *saruna* ir kīmisku vielu izdalīšanās ārpus šūnas un tajā, kas maina šūnas dzīvi un darbu, kā arī aktivē citu šūnu darbību. Sistēmas saistaudi slimību gadījumā iekaisums var būt ne tikai muskuļu un locītavu sistēmā, bet arī iekšējos orgānos, ādā, acīs un ausīs,” atklāj ārste – reumatoloģe.

Nākamā slimību grupa ir hroniska iekaisuma slimības, pie kurām pieder spondiloartropātijas un juvenils idioptātisks artrīts. Šo slimību gadījumā notiek hronisks iekaisums jeb hroniska iekaisuma šūnu *saruna* locītavās, cīplās un saitēs, tādēļ mugurkaula, kāju, roku un žokļu locītavas var sāpēt, būt stīvas un iekaisušas. Šis iekaisums *izlaužas* ārpus locītavu – kaulu sistēmas, radot vispārēju nogurumu, paugstinātu temperatūru, drebūļus un iekaisumu acīs, sirds vārstuļos, nervu sistēmā, kuņķa zarnu traktā, nierēs, limfmezglos un citās orgānu sistēmās,” skaidro I.Buliņa.

Viņa atklāj, ka vēl viena slimību grupa ir vielmaiņas slimības, kuru gadījumā vienam no leikocītu apakštiņiem - monocītam - ir izmainīta spēja mierigi, bez citu šūnu aktīvas līdzdalības iznīcināt urīnskābes kristālus. Šo vielmaiņas slimību sauc par podagru, un tās gadījumā cilvēka monocīti pārāk aktīvi un agresīvi cenšas šķidināt urīnskābes kristālus, kas rada izteiktu apsārtumu, sāpes un kustību ierobežojumus locītavā, kurā podagras process ir sācies. “Var rasties iekaisums arī asinsvada sieniņā, ko sauc par vaskulītu. Šo slimību gadījumā iekaisuma šūnas *uzbrūk* asinsvada sieniņai, radot tajā tik lielas izmaiņas, ka asinsvada sieniņa pilnībā slēdzas vai arī ieplīst,” stāsta ārste.

Taču lielākā reumatisku slimību grupa ir osteoartroze jeb osteoartrīts. Tās ir dažādu procesu radītas izmaiņas locītavas skrimslī, zemskrimšļa kaulā, locītavu saitēs un cīplās. To dēļ rokas, kājas, žokļa vai mugurkaula locītava kļūst nestabila, radot sāpes, stīvumu, krakšķēšanu un periodiski - arī nelielu pietūkumu. Šīs slimības galvenā ārstēšanas metode ir locītavas stabilitātes palielināšana un saglabāšana.

Ārste I.Buliņa atklāj, ka pie reumatiskām slimībām pieder arī iedzīmertas izmaiņas saistaudi struktūrā – locītavu hipermobilitātes sindroms, plakanā pēda un mugurkaula skolioze. Šajā gadījumā saistaudi struktūra nav tik stipra, tādēļ kāda no locītavām rokas, kājas, žokļi vai mugurkaulā nav tik stipri, lai izturētu ikdienišķas slodzes. Cilvēks ar iedzīmētām izmaiņām saistaudi struktūrā var sūdzēties par sāpēm un stīvumu locītavās un mugurkaulā.

Palīdz Vidusjūras diēta

Atbildot uz jautājumu: “Kā uzlabot saistaudi veselību?”, I.Buliņa saka: “Jebkurš cilvēks, kurš kaut vienu reizi apmeklējis ārstu, ir saņēmis ieteikumus par diētas izmaiņām, ārstēšanu bez zālēm un ārstēšanu ar zālēm vai kirurgiskām manipulācijām. Viena no ārstēšanas iespējām ir diēta. Pašreiz zinātnieki atzinuši, ka visoptimalākos rezultātus lielākajā daļā dažādu

Skaidro ārste – reumatoloģe. Initā Buliņa atklāj, ka nav vienas slimības ar nosaukumu ‘reimatismus’. Tādi simptomi kā locītavu sāpes, stīvums un pietūkums var liecināt par visdažādākajām slimībām, kas pieder pie reumatisko saslimšanu grupas.

saslimšanu sniedz Vidusjūras diēta, kuras principi ir aprakstīti grāmatā par sirds veselību “Sirds grāmata” profesora Andreja Ērgļa redakcijā. Grāmatu šogad izdevusi izdevniecība “Jumava” un to sarakstījuši Latvijas vadošie kardiologi, pie kuriem pieder arī mūsu novadniece, kardioloģe Ginta Kamzola. Jādomā, ka šī grāmata ir pieejama arī bibliotēkās, un šādā veidā ar to var iepazīties pēc iespējas vairāk cilvēku, kuriem rūp sava veselība. Arī visu reumatisku slimību ārstēšanā Vidusjūras diētai ir nozīme. Tās principus būtu jācenšas ievērot katram, tādējādi pagarinot savas dzīves ilgumu un uzlabojot tās kvalitāti,” pārliecināta I.Buliņa.

Vingrošanai jābūt pareizai

Ārste uzsver, ka ne mazākā loma reumatisko slimību ārstēšanā ir fiziskām aktivitātēm. “Lai arī cik fiziski smagi ikdienā katrs no mums strādā savā darbavietā, nav tādas profesijas, kura nodrošinātu visoptimālāko slodzi kaulu – locītavu – muskuļu sistēmai. Pat fizioterapeiti un rehabilitologi, ikdienā rādot ārstnieciskās vingrošanas pamatprincipus, neveic visas nepieciešamās kustības, lai saglabātu muskuļu un locītavu veselību pēc iespējas labākā stāvokli. To nodrošina ārstnieciskā vingrošana. Domāju, katrs, kurš ir bijis kaut vai uz vienu ārstnieciskās vingrošanas nodarbību, piekritīs – muskulatūras treniņam nepieciešamie vingrojumi joti atšķiras no kustībām, ko parasti veicam ikdienā, bet daļu no vingrojumos esošām kustībām ikdienā neveicam nemaz. Tas nozīmē, ka ir muskuļu grupas, ko pienācīgā režīmā darbinām tikai dažas reizes gadā. Turpretīm citas muskuļu grupas pārslēgojam, radot muskulatūras disbalansu, kas savukārt izraisa sāpes un stīvumu, ar laiku atvedot mūs līdz ārsta kabinetam un sarunai - kas noticis un kādēļ sāp?” I.Buliņa atzīst, ka no ārsta viedokļa rekomendēt pacientam apmeklēt ārstniecisko vingrošanu ir viegli. Grūtāk ir motivēt ievērot šo rekomendāciju. “Appņemoties apmeklēt ārstnieciskās vingrošanas nodarbības, joti būtiski zināt vairākas lietas. Vingrot jāsāk pakāpeniski. Izdarot vingrojumu, jāapzinās, ka šo kustību ikdienā gandrīz nemaz neveicam, tādēļ pirmās 2 - 4 nedēļas vingrojums jāizpilda tikai 2 - 4 reizes pēc kārtas, tikai pēc tam palielinot skaitu līdz optimālajām 8 vai 10 un vairāk reizēm,” skaidro ārste. I.Buliņa atgādina, ka vēlme vingrot atkarīga arī no gadalaika, cilvēka hormonālā stāvokļa un garastāvokļa: “Vienā ārstnieciskās vingrošanas nodarbībā ar prieku vingrosim tikai 5 minūtes, bet citā - arī novingrota stunda liksies nepietiekama.”

Šīs rekomendācijas I.Buliņa iesaka ievērot brižos, kad vēlaties stiprināt locītavu, mugurkaulu, kaulu un muskuļu sistēmas veselību. Citas rekomendācijas vajadzīgas, kad nepieciešams atgūt kustības pēc traumām vai pārciesta smadzeņu infarkta. “Kas ārstnieciskās vingrošanas laikā notiek locītavu – muskuļu sistēmā? Kustinot locītavas vai mugurkaulu, tiek barots skrimslis, jo citā veidā skrimslis barības vielas nevar saņemt. Kustinot muskuļus, tajos izdalās īpašas vielas, ko sauc par miokīniem. Tie nodrošina ilgāku un kvalitatīvāku mūžu locītavas skrimslī un kauliem. Katrā locītavā atrodas arī taukaudu šūnas, kas pieder saistaudiem un ir kīmiski aktīvas.

* Turpinājums 5.lpp.

* Sākums 4.lpp.

Ar reimatismu nevajag jokot

Ja to aktivitāte ir optimāla, locītavas skrīmīslis un kauli dzīvo labas veselības apstākļos, bet, ja locītavas taukaudu aktivitāte ir pārmērīga, tas paātrina locītavu struktūru noārdīšanos, paslītinot locītavu veselību, kas izpaužas kā sāpes, stīvums un pietūkums locītavā. Locītavu struktūrās – skrīmīslī un kaulos – atrodas arī dzimumhormonu receptori, tādēļ, mainoties dzimumšūnu aktivitātei, var pieaugt sāpes locītavās. Tā var notikt pusaudža vecumā, menopauzes laikā sievietēm un andropauzē vīriešiem. Ārstniecīskā vingrošanas laikā saistaudu veselība uzlabojas, jo kustību laikā aktivējas saistaudu šūnu ārējā un iekšējā vide gan ādā, gan gļotādās, gan kaulu – locītavu – muskuļu sistēmā, gan sirds un asinsvadu, plaušu, nieru un citu orgānu sistēmās. Tādēļ vingrojot mēs nodrošinām ne tikai locītavu – muskuļu sistēmas, bet arī visa organismā veselību. Labāk apasioņota āda un gļotādās mums lauj retāk slimot ar vīrusu un mikrobu izraisītām slimībām elpcelos, gremošanas celos, dzimumcelos un urīnizvadcelos. Ārstniecīskā vingrošana trenē sirds un asinsvadu veselību, tādēļ visi iekšējie orgāni ir labāk apasioņoti un tos retāk piemeklē dažādas slimības. Tikai dažas minūtes locītavu – muskuļu sistēmas nostiprināšanā katru dienu paildzina mūsu dzīvi un tās kvalitāti arī paaugstināta asinsspiediena, bronhiālās astmas un cukura diabēta gadījumā,” uzsvēr ārste – reumatoloģe.

Neaizmirstiet D vitamīnu

Reumatoloģe I.Buliņa atklāj, ka nav tāda vitamīna, par kuru būtu tikai pozitīvas atsauksmes gan tradicionālās, gan netradicionālās medicīnas literatūrā. Vienīgais izņēmums ir D vitamīns. Tā optimāla koncentrācija asinīs nodrošina labu cilvēka veselību kopumā gan no sirds asinsvadu sistēmas puses, gan no audzēju profilakses viedokļa, gan no kaulu – locītavu slimību viedokļa. “Lai sasniegstu optimālu D vitamīna daudzumu asinīs, ir jālieto holekalciferols jeb D vitamīns. Tā iegādei nepieciešama ārsta recepte, jo D vitamīns var uzkrāties organismā, un, nekontrolēti lietojot, sasniegst toksisku limeni. Lai zinātu, cik liela D vitamīna deva katram jālieto, ir jānosaka D vitamīna daudzums asinīs. Vienīgais minuss šajā stāstā ir tas, ka D vitamīna noteikšana Latvijā ir maksas analize,” stāsta I.Buliņa.

Svarīgi izvēlēties pareizās zāles

Lai ārsts varētu atbildēt uz jautājumu, kādas zāles jālieto reumatisko slimību ārstēšanai, nepieciešams zināt precīzu diagnozi, un atkarībā no tās jāizvēlas visoptimālkie medikamenti.

“Reumatisko slimību ārstēšanā zāles iedalās vairākās grupās. Ir pretsāpu medikamenti, kuru uzdevums ir samazināt vai novērst sāpes, lai pacients varētu saņemt regulāru un optimālu ārstniecisko vingrošanu. Arī pretiekaisuma medikamenti dalās vairākās grupās. Jau šo zāļu nosaukums pasaka, ka tās lieto iekaisuma mazināšanai. Iekaisums ir šūnu *saruna* slimajā orgānā, piemēram, locītavās. Tādēļ, lietojot pretiekaisuma zāles, samazinām iekaisuma šūnu radīto ķīmisko vielu izdalīšanos. Pateicoties tām, samazinās vai apstājas iekaisuma šūnu aktivitāte, ko izjūtam kā sāpju, stīvuma un locītavu pietūkuma mazināšanos. Tātad pretiekaisuma līdzekļi ne tikai mazina sāpes, bet arī ārstē locītavas,” stāsta ārste – reumatoloģe. Viņa atklāj, ka reumatisko slimību ārstēšanai jālieto slimību modifīcējošos pretreimatiskos līdzekļus, kas modificē vai maina slimības gaitu, panākot tās kontroli: “Nozīmējot šos medikamentus, ikdienā kopā ar ģimenes ārstiem uzraugām, lai medikamentu lietošana būtu droša un zāļu devas, ko esam izvēlējušies slimības procesa apturēšanā, būtu pietiekamas.”

Noslēgumā I.Buliņa atgādina, ka saistaudi ir būtiska katras cilvēka orgānu sistēmas daja, un tās iedzimtas vai iegūtas izmaiņas var radīt sāpes, stīvumu un kustību ierobežojumus locītavās un mugurkaulā, kā arī ietekmēt citus dzīvībai svarīgus orgānus. Lai ārstētu iedzimtas vai iegūtas izmaiņas saistaudos, ir svarīgi ievērot Vidusjūras diētu, bet, lai uzturētu labā funkcionālā stāvoklī visus saistaudos, ir būtiski veikt ārstniecisko vingrošanu vismaz 10 minūtes katru dienu neatkarīgi no profesijas un ipaši tad, ja ir parādījušas sāpes, stīvums un kustību ierobežojumi locītavās un mugurkaulā. Savukārt, lai precīzētu reumatiku slimību diagnozi un noteiku ārstēšanu, nepieciešama dažādu nozaru ārstu sadarbība.

Īsumā

Piedalīties konkursa trešajā kārtā

20.janvāri četri Balvu Mūzikas skolas audzēknji - Ernests Mežals, Lindija Dubova, Marta Felicita Sņegova un Maksims Silinevičs - piedalījās Latvijas profesionālās ievirzes un profesionālās vidējās mūzikas izglītības iestāžu izglītības programmas “Taustiņinstrumentu spēle – Akordeona spēle” valsts konkursa 2. kārtā Rēzeknē. Viens no viņiem - Ernests Mežals, kurš uzstājās 6. – 7.klašu grupā, izpelnījās iespēju piedalīties konkursa 3.kārtā, kas notiks jau februāra sākumā.

Ernests neslēpj, ka bija nedaudz pārsteigts par šādu žūrijas lēmumu, tomēr ļoti priecājas par to un jau citīgi gatavojas nākamajai konkursa kārtai, akordeona spēlei atvēlot stundu - divas dienā. Muzikālais jaunietis atklāj, ka viņš neizmanto īpašas metodes, lai izvairītos no *lampu drudža* pirms uzstāšanās: “Vienkārši eju un spēlēju. Visgrūtāk ir uzkāpt uz skatuves un iesākt, bet pēc tam viss aiziet...” Ernests stāsta, ka apgūt akordeona spēli pirms sešiem gadiem mudināja mamma un vecmamma, jo ģimenē neviens līdz šim to neprata.

Savukārt Ernesta skolotāja Inta Sleža slavē savu audzēkni par uzcītību un uzņēmību: “Visus šos gadus Ernests mājās veltījis daudz laika instrumenta spēlei. Viņam piemīt talants un iekšējā muzikalitāte.”

I.Tušinska

Rugāju novadā

Lazdukalna “Tonuss” uzdod tonusu

23.janvāri Rugāju novada Lazdukalna pagasta senioru Eiropas deju kopa “Tonuss” atzīmēja 10 gadu pastāvēšanas jubileju.

Eiropas deju kopas “Tonusa” dalībniece, skolotāja Rasma Zuša pastāstīja, ka, ieskanoties pirmajām Vīnes marša taktim, pleci iztaisnojušies, acis iedzirkstījušās un sākusies deja: “Šoreiz tas bija “Ceļojums dejā” - Rugāju novada Lazdukalna pagasta senioru Eiropas deju kopas “Tonuss” 10 gadu pastāvēšanas jubilejas pasākums. Pirmā daļā - gavījnieču koncerts 10 deju garumā. Repertuārs gan ir krietiņi plašāks, jo 10 gadi ir krietiņi laika spridīs. Kolektīva pirmsākumi meklējami 2005.gadā. Idejas rosinātāja Anita Stalidzāne atrada atsaucīgas dāmas, kurām gribējās savā ikdienā, kurā netrūka darbu un rūpju, ieviest spilgtākus akcentus. Tā izveidojās toreizējā Balvu rajonā pirmā šāda veida deju kopa, kurai Terēzija Maslovska deva vārdu “Tonuss”. Par vadītāju piekrita kļūt balveniete Lūcija Jermacāne. Laika ritumā mainījās dejotāju sastāvs, bet šobrīd no paša sākuma dejo Velta Leone, Anna Stērnīniece, Anna Serga, Margita Leone, Anita Stalidzāne, Rasma Zuša, Dzintra Lilita Kāļva, Irēna Svilāne. Vēlāk pievienojaši Irēna Masa, Vera Janiša, Ludmila Logina, Vija Ločmele, Marutta Avotiņa, Lucija Zariņa, Ināra Sproģe. Kādu laiku dejotāju vidū bijušas arī Vincentīna Bukša, Terēzija Maslovska, Anna Kindzule, Indra Madarnīce, Aija Pluša, Ilze Burka, Inna Gruziņa, Ingriķa Kuzma, Lucija Jermacāne, Zanda Fabriks, Vita Burka. Deju kopa kuplinājusi vispirms Lazdukalna pagasta, vēlāk arī Rugāju novada pasākumus. Atmiņā paliekošos braucienos pabūts vairāk nekā 30 Latvijas vietās, dejots arī Igaunijā un pat Austrijā. Iegūts daudz draugu kolektīvu, kurus nu jau tradicionāli aicina uz sadanci Lazdukalnā - “Pavasara ziedu ceļos”, kas notiek reizi divos gados. Vakara otrajā daļā varēja vērot apsveiceju atraktivitāti un radošumu. Rugāju novada koris ne tikai dziedāja, bet arī uzdejoja. Savukārt Beņislavas etnogrāfiskais ansamblis humorplīnā dziesmā raksturoja “Tonusa” dejotājas un pārsteidza ar *liesmojošu* klinēri. Aktieri no “Zibšpiem” vēlēja trīskāršu veselību un dāvināja gan apgleznotu draudzības kausu, gan konfektes ar nosaukumu “Tonuss”. Atraktīvā vakara vadītāja Eva Leone aptiekas

plauktos bija atradusi arī tēju ar šādu nosaukumu. Vēl viņa veica kurjera pienākumu un pasniedza Lazdukalna pagasta pārvaldes darbinieku dāvanu. Ar jaunām dejām priecēja “Junoras” dejotājas, kā arī Balvu “Atvasara” un Kubulu “Rūtas”. “Sonātes” sveicienu nesa Olita Loseva, kura ar aizkustinājumu atcerējās savu sadarbību ar “Tonusu”. Eglaines pamatskolas direktora Eduarda Stalidzāna apsveikums atgādināja, ka deju kopas darbība sākās skolas telpās. Svinīgākais apsveikums nāca no Rugāju domes un Kultūras nodaļas, kad Gunta Grigāne pasniedza Pateicības rakstus un teica cildinošus vārdus gan dejotājām, gan vadītāji Lūcijai, kura novadā kļuvusi par savējo. Deju kopa kopš pašas dibināšanas ir jutusi pašvaldības lielo atbalstu, sākumā Ēvalda Stērnīka personā, vēlāk arī no Rugāju domes gan Ritas Krēmeres, gan šobrīd Sandras Kapteines vadībā. Vienmēr par dejotājām rūpējušies vietējie kultūras darbinieki - vispirms Olita Loseva, tagad Jānis Rakstīšs. Ľoti lielu pateicību dejotājas ir parādā savām ģimenēm, bez kuru atbalsta

nevarētu atrast laiku un iespējas piedalīties pasākumos un braucienos. Kā tuvo cilvēku sveiciens izskanēja dziesma Danas Svilānes izpildījumā.

Jubilāres bija ļoti aizkustinātās par visām saņemtajām dāvanām, kurās varēja sajust dāvinātāju sirsniņu, tāpat arī veiksmes vēlējumiem turpmākajās deju kopas gaitās. Dejotājas neslēpa, ka darbošanās deju kopā ir devusi daudz garīgā spēku arī grūtos brīžos, bagātinājusi savstarpejā saskarsmē un sniegusi milzum daudz iespaidu. Un kā nu ne - dejotāju vidū ir lieliskas saimnieces, rokdarbinieces, dzejnieces un vienkārši labi cilvēki. Arī lietišķā vadītāja Lūcija veltīja savām dāmām sirsniņus vārdus. Pasākumā vairākkārt izskanēja vārdi ‘elegantās’, ‘skaistās’, ‘staltās’, ko bija patīkami dzirdēt, saprotot gan, ka svētku brīdi visi nedaudz pārspīlē. Saviesīgajā daļā valdīja patiesa jaunība, ko nodrošināja Jāņa Ločmeļa mūzika, - dejoja visi. Ar patīkamām emocijām “Tonuss” var uzsākt jauno darbības desmitgadi.”

Foto - no personīgā archīva

“Es redzēju jūriņā....”

28.janvārī Baltinavas kultūras namā notika netradicionālā tēru skate par ūdens tēmu “Es redzēju jūriņā”, ko jau ceturto gadu organizē Baltinavas Kristīgās internātpamatiskolas kolektīvs. Skatītāji varēja vērot un novērtēt 18 netradicionālo tēru kolekcijas, kuru darināšanā rūpīgu un pacietīgu darbu bija ieguldījuši gan skolēni, gan viņu skolotāji.

Pasākuma organizatore - Baltinavas Kristīgās internātpamatiskolas skolotāja - Liene Čugurova pasākuma scenāriju bija veidojusi kā vectēva, kuģa kapteiņa, un mazdēla sarunu ceļojuma laikā pa ūdeniem, kurā vectēvs atceras savu bērnību, atbild uz mazdēla zinātkārajiem jautājumiem, ko savukārt bagātināja skolēnu tēru kolekcijas no netradicionāliem materiāliem par ūdens tēmu un pavadija atbilstoša mūzika, dziesmas un deju ritmi. Skatītāji dzīvoja tiem līdzi!

Netradicionālajā modes skatē piedalījās gandrīz visas Baltinavas novada izglītības iestādes, parādot kopumā 10 tēru kolekcijas no 18. Tāpat savas kolekcijas prezentēja Tilžas internātpamatiskola, Raudas, Gaujienas, Sveķu, Aleksandrovas, Ezersalas, Palsmanes internātskolas un Rēzeknes logopēdiskā skola. “Iepriekšējās skates bija par lauku, mežu tēmu, bet pirmās skates tēma bija “Krāsainie sapņi”, kur katrs brivi varēja izpaust savu fantāziju. Katrā no skatēm ir neatkarotajama. Uzskatu, ka skolēniem, it īpaši bērniem ar speciālajām vajadzībām, ir vajadzīga liela drosme kāpt uz skatuves. Piedaloties skatēs, bērni izglītojas par attiecīgo tēmu, šoreiz par ūdeņu un vides aizsardzību,” secina Baltinavas Kristīgās internātpamatiskolas direktore Inta Vilkaste.

Vectēvs un mazdēls. Netradicionālo tēru skati vadīja divi Jāni - vectēvs (Baltinavas Kristīgās internātpamatiskolas šoferis Jānis Kubuliņš) un mazdēls, skolas audzēknis Jānis Pipcāns. Viņi ne tikai veikli vadīja kuģi jūras vilnos, bet arī makšķerēja.

“Pasaka par nāriņu”. Aleksandrovas internātpamatiskolas tēru kolekcija “Pasaka par nāriņu” izpelnījās “Teatrālākās kolekcijas” diplomu. Sizeta pamatā, šķiet, bija stāsts par divām nāriņām, kuras izglāba jaunieti, bet ziedu pušķiti no viņa saņēma viena. Skumji, vai ne?!

“Jūrnieka laimes zītiņas”. Tēru kolekciju “Jūrnieka laimes zītiņas” skatē demonstrēja Baltinavas vidusskolas meitenes. Kas ir jūrnieka laimes zītiņa, spriedet paši! Kolekcija izpelnījās diplomu “Gaumīgākā kolekcija”.

Paši mazākie.

Baltinavas bērnudārza audzēkņi skatē uzstājās ar kolekciju “Jūras oāze”, kas ieguva “Mīligākās kolekcijas” diplomu. Pēc uzstāšanās bērni kopā ar audzinātāju Jelenu Rauzu pacietīgi vēroja citu kolektīvu priekšnesumus.

Neptūns nāk! Kur ūdens, tur Neptūns. Sveķu internātpamatiskolas tēru kolekcija “Es redzēju jūriņā” izpelnījās “Latviskākās tēru kolekcijas” diplomu. Skatītājiem nebija šaubu, ka uz mēles atrodas pats Neptūns ar žebērkli rokās.

“Zītiņas sapnis”. Tilžas internātpamatiskolas kolekciju “Zītiņas sapnis” žūrija novērtēja kā radošāko, ko apliecināja arī mazās nāriņas tēls, kuras apģērbs bija veidots no neskaitāmām vecu, salocitu avižu un žurnālu lapām.

Ar dāvanām. Katras tēru kolekcijas komanda skates noslēgumā saņēma Latvijas Bērnu bāreņu fonda sarūpētās dāvanas, ko pasniedza Baltinavas novada domes deputāts un žūrijas komisijas pārstāvis Rolands Keišs.

Pateicības kā buru laivas. Skates noslēgumā kolekcijas saņēma diplomas, bet pasākuma organizatori - Pateicības buru laivu formā, ko izgatavoja Baltinavas Kristīgās internātpamatiskolas skolotājs Raimonds Leicāns ar skolēniem, un skolotāja Vineta Kaša.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska, foto - A.Kiršanovs

Zini un izmanto

Evolūcija kontracepcijas jomā - mini plāksteris sievietēm

Latviju sasniegusi evolūcija kontracepcijas nozarē, jo arī mūsu sievietēm iespēja lietot jaunāko kontracepciju – mini plāksteri, kas jau četrus mēnešus ir pieejams sievietēm citviet Eiropā. Jau tuvākajā laikā šis jaunums - hormonālās kontracepcijas mini plāksteris - būs pieejams aptiekū tiklos visā Latvijā. Lai iegādātos kontracepcijas plāksteri, nepieciešama ārsta izrakstīta recepte.

Ar ko tas īpašs?

Kontracepcijas mini plāksteris ir neuzkrītošs, caurspīdīgs plāksteris, kas ir ērti lietojams – vienu reizi nedēļā. Pētījumos pierādita laba tā panesamība. Turklat par mini plāksteri jāatceras tikai reizi nedēļā, lai nomainītu pret jaunu, bet pats svarīgākais – mini plāksteris pielāgots tā, lai hormoni sievietes organismā nenokļūtu uzreiz lielā daudzumā, bet gan pamazām, neveidojot tā sauktos hormonu pīkus. Vienlaikus mini plāksteris nodrošina efektīvu kontracepciju ar mazāku daudzumu aktīvās vielas. Tajā ir 2 - 2,7 reizes mazāks hormonu daudzums nekā līdz šim zināmajā kontracepcijas plāksteri. Pētījumos pierādits, ka kontracepcijas mini plāksteris ir efektīvs 98% gadījumu – tas nerada nepatikamus blakusefektus un nepievil grūtniecības plānošanā.

Pieredzes stāsts

Sintijai ir 32 gadi un pagaidām viens bērns – dēls, kurš šogad sāks iet pirmajā klasē. Vairāk nekā četrus gadus par sev piemērotāko kontracepcijas metodi, lai izsargātos no nevēlamas grūtniecības, viņa kopā ar savu ginekoloģi izvēlējusies kontracepcijas plāksteri. Sintija stāsta: "Es ļoti labi jutos, lietojot kontracepcijas plāksteri, taču pirms nedēļām apmeklēju savu ginekoloģi, kura man pastāstīja, ka gaidāms jauns kontracepcijas plāksteris. Izmērā daudz mazāks un ar mazāku hormonu devu. Man šie aspekti ir ļoti svarīgi. Arī plākstera izmērs svarīgs, jo negribas, lai kāds to pamana. Tas jāzina tikai man un manam vīram. Mani pārliecinājusi arī Vācijā dzīvojošās draudzenes pieredze, kura jau lieto jauno mini plāksteri. Viņa teica, ka tas parocīgs lietošanā un vismaz pagaidām sūdzību par šo līdzekli nav. Tas ir iedrošinājums arī man."

Ērts un mazs

Sievietes, kuras izvēlējušas hormonālo kontracepcijas metodi, zina, ka novērst nevēlamu grūtniecību iespējams tikai tad, ja tabletēs, plāksteri vai citu kontracepciju lieto precīzi – tieši tā, kā norādījis ārsts. Taču aptaujas un pētījumi liecina,

Foto - M.Sprudzāne

Trīs nelieli plāksteri. Jaunais kontracepcijas līdzeklis mūspuses aptiekās parādīsies tuvākajā laikā. Pacientes par tā lietošanu un piemērotību var konsultēties ar saviem ginekologiem un nepieciešamības gadījumā medikamentu iegādāties. Pirms uzsākt lietot plāksterus, rūpīgi jāizlasa klāt pievienotā informācija. Lai nekas neaizmirstos, jāizmanto mazais piezīmju kalendāriņš, kurā jāatzīmē, kad sieviete uzlīmējusi pirmo plāksteri, kad pēc tam viņai jāuzlīmē arī divi nākamie.

ka sievietes nereti aizmirst iedzert vienu vai vairākas tabletēs, tādā veidā riskējot izjaukt "aizsardzības mūri" pret neplānotu grūtniecību. Tāpēc izstrādā jaunas kontracepcijas metodes, lai hormonālo kontracepciju sievietēm padarītu ērtāku. Mini plāksteris attaisno savu nosaukumu, jo ir mazs, apalš un caurspīdīgs. Dienākts laikā sievietes organismā nokļūst ļoti mazs hormonu daudzums.

Kā lietot?

Nav nepieciešamas īpašas zināšanas vai iemaņas, lai pareizi lietotu mini plāksteri. Efektīvais pretapaugļošanās līdzeklis sievietei jāuzlīmē uz tīras ādas iepriekš nolūkotajā vietā – uz vēdera, sēžamvietas vai augšdelma ārpusē. Mini plāksteris ir lielisks risinājums gadījumos, kad nepavisam negribas domāt par ikvakara rituālu – hormonālo tabletēšu iedzeršanu. Par mini plāksteri jāatceras reizi nedēļā, lai to apmainītu pret jaunu, bet katrā ceturtajā reizē – lai tikai noņemtu un sagaidītu menstruācijas. Labā ziņa arī tā, ka ar plāksteri droši var iet dušā, vannā, peldēties, iet sauna vai sportot.

Vai jauno plāksteri jau var nopirkt mūsu aptiekās?

RUDĪTE IKERE, ginekoloģe Balvos: Zinu, ka jaunais kontracepcijas līdzeklis aptiekās parādīsies tuvākajā laikā. Pagaidām, manuprāt, tas vēl nav saņemts. Martā braukšu uz mācību semināru Rīgā, un tur acīmredzot mums, ārstiem, sniegs arī informāciju par šo jauno kontracepcijas līdzekli. Mana attieksme pret jauninājumu noteikti ir pozitīva, taču, lai plāksteri novērtētu un izteiktos par to plašāk, jāpaiet laikam. Arī pacientēm pašām veidosies sava attieksme. Jāņem vērā, ka katrs cilvēks ir individualitāte, un atšķirīga mēdz būt arī sieviešu pieredze tā vai cita kontracepcijas līdzekļa izmantošanā. Pieļauju, ka jaunais plāksteris nebūs pats lētākais līdzeklis, kā mēdz būt ar visiem jaunumiem, tāpēc to varēs iegādāties pietiekami situētas sievietes.

"a Apotheka" aptiekā Balvos iepriekšējās nedēļas nogalē jaunais kontracepcijas līdzeklis pārdošanā vēl nebija. Farmaceite teica, ka, tiklīdz kāda paciente griezīsies aptiekā ar šādu recepti, viņi medikamentu pasūtīs, un otrā dienā tas jau būs nopērkams. Jau vairākus gadus ir nopērkams kontracepcijas plāksteris EVRA. Aptiekas farmaceite atklāja, ka to iegādājas nedaudzas vienas un tās pašas sievietes, kuras var atļauties mēnesi tērēt gandrīz 17 eiro.

SIA "Zeltkalnes aptieka" jaunais mini plāksteris parādījās aizvadītās nedēļas piektdienā. Aptiekas vadītāja Dzintra Zeltkalne uzsvēra, ka šīs ir recepšu zāles, tādēļ pacientēm jākonsultējas ar ārstu, lai izlemtu, vai nepieciešams iegādāties jauno kontracepcijas līdzekli. Šajā aptiekā viena mēneša konkrēto plāksteru iepakojums maksā aptuveni 17 eiro. Paciņā ir trīs plāksteri. "Protams, šāda līdzekļa pielietojums ir daudz ērtāks un parocīgāks, salīdzinot ar tabletēm, kas jāieņem katru dienu," spiež farmaceite. Viņa neslēpj, ka, līdzīgi kā citiem medikamentiem, arī šai recepšu precei ir savas blakusparādības. To neiesaka lietot smēkētājām. Plāksteru lietošana var izraisīt migrēnu, sāpes krūtīs, garastāvokļa paslītināšanos, starp nopietnākajām iespējamajām blakusparādībām minēti trombi, depresija, audzēji. Jāatceras, ka plāksteris satur zināmu hormonu devu, kas organismā lēnam iesūcas caur ādu.

Dz.Zeltkalne saka, ka kontracepcijas jomas līdzekļi šodien ir pietiekami daudzveidīgi, tā ka sievietes, konsultējoties ar saviem ārstiem, tos var izmēģināt un atrast sev pašus piemērotākos. "Recepti šo līdzekļu iegādei ārsti var izrakstīt uz gadu. Recepte paliek aptiekā vai arī mēs atzīmējam pacientes konkrēto medikamentu un recepti atdodam uz rokām, un viņa ik pēc laika var nākt un iegādāties konkrēto līdzekli," skaidro aptiekas vadītāja.

Rugāju novada domē

21.janvāra sēdes lēmumi

Piešķir līdzekļus ceremonijas rīkošanai

Rugāju novada domes deputāti izskatīja Latgales vēstniecības "GORS" valdes locekles Diānas Zirniņas lūgumu rast iespēju sniegt finansiālu atbalstu balvas pasniegšanas ceremonijas rīkošanai. Nolēma piešķirt finansiālu atbalstu 200 euro SIA "Austrumlatvijas koncertzāle" Latgaliešu kultūras gada balvas "Boņuks 2015" pasniegšanas ceremonijas norisei. Finanšu līdzekļus ieplānos novada pašvaldības 2016.gada budžeta izdevumu pozīcijā "Atpūta, kultūra un reliģija".

Piešķir finansējumu Eglaines pamatskolai

Izskaņa novada Eglaines pamatskolas lūgumu atbalstīt Rugāju novada Eglaines pamatskolu, finansējot nepieciešamās darba slodzes. Tā kā vajadzīgais finansējums Rugāju novada Eglaines pamatskolas administratīvā personāla darba samaksai pārsniedz 15% no aprēķinātās mērķdotācijas, nepieciešams papildu finansējums.

Nolēma piešķirt Rugāju novada Eglaines pamatskolai 2016.gada janvāri - augustā 5336 euro, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 1024 euro šādām amata vienībām mēnesi: direktora vietniekam izglītības jomā – 0,5 likmes – 329 euro, skolotājam logo-pēdam – 0,25 likmes – 130 euro, psihologam – 0,1 likmi – 52 euro, bibliotekāram – 0,1 likmi - 52 euro, pedagoģa palīgam - 0,2 likmes - 104 euro. Finanšu līdzekļus piešķirs no Rugāju novada pašvaldības 2016.gada pamatbudžeta izdevumu sadaļas "Neparedzēto izdevumu fonds". Kontrole par lēmuma izpildi uzdota Finanšu nodalas galvenajai grāmatvedei Ilgonai Šaicānei.

Sadala valsts mērķdotācijas

Apstiprināja mērķdotāciju sadalījumu Rugāju novada pašvaldības izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātām iemaksām periodam no 2016.gada 1.janvāra līdz 31.augustam. Rugāju novada pašvaldības pamata un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un obligātās apdrošināšanas iemaksas Eglaines pamatskolai un Rugāju novada vidusskolai kopā 8 mēnešiem ir 273 720 euro, mēnesi – 34215 euro. Izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un apdrošināšanai kopā 16 616 euro, mēnesi – 2077 euro. Interēšu izglītības programmu pedagogu darba samaksai un obligātājai apdrošināšanai Eglaines pamatskolā, Rugāju novada vidusskolā un Rugāju Sporta centrā kopā 8347 euro, mēnesi - 1043,36 euro.

Apstiprina audzēkņu izmaksas savstarpējiem norēķiniem

Apstiprināja viena audzēkņu izmaksas 2016.gada vienā mēnesi Rugāju novada pašvaldības izglītības iestādēs pēc iepriekšējā gada naudas plūsmas izdevumiem. Rugāju novada Eglaines pamatskolā – 133,78 euro, Rugāju novada vidusskolā – 78,87 euro.

Piešķir līdzfinansējumu projektam

Atbalstīja projektu "Senie amati un tradīcijas Rugāju novadā, Ziemeļlatgalē, tradicionāli un mūsdienu" iesniegšanai Valsts Kultūrapītāla fonda 2016.gada projektu konkursā "Tradicionālā kultūra". Piešķīra projektam pašvaldības līdzfinansējumu no projekta kopējām izmaksām 351 euro. Projekta apstiprināšanas gadījumā līdzekļus piešķirs no novada pašvaldības 2016.gada budžetā plānotajiem līdzekļiem.

Īsumā

Pieteikšanās tikai elektroniski

Lauku atbalsta dienests uzsvēr, ka, sākot ar šo gadu, pieteikties uz platību maksājumiem varēs tikai elektroniski, izmantojot LAD Elektroniskās pieteikšanās sistēmu. Lai to lietotu un iesniegtu tajā iesniegumu, lauksaimniekiem jānoslēdz līgums par LAD elektroniskās pieteikšanās sistēmas pakalpojumu izmantošanu. LAD aicina visus lauksaimniekus, kuri vēl nav kļuvuši par EPS lietotājiem, noslēgt lietotāja līgumu tuvākajā laikā, lai pavarī savlaikus varētu sākt lietot EPS un iesniegt iesniegumu maksājumu saņemšanai. Līguma forma ir pieejama gan elektroniski LAD mājaslapā www.lad.gov.lv izvēlnē "Kā kļūt par EPS lietotāju", gan arī jebkurā LAD klientu apkalpošanas centrā.

Sumina gada labākos jauniešus

29. janvārī Balvu novada "Jauniešu gada balvas 2015" pasniegšanas ceremonijā godināja aktīvākos, talantīgākos un sportiskākos novada jauniešus. Speciāli šim nolūkam atlasīta žūrija apbalvojumus piešķira nominācijās "Gada brīvprātīgais", "Gada sportists vai sporta komanda", "Gada jaunietis vai jauniešu grupa mākslā", "Gada jauniešu balsts" un "Gada jaunietis skolā vai pagastā". Vakaru vadīja dziedātāja Liene Šomase, pasākuma dalībniekus ritmiski iekustināja Dj Rii jeb Ritvars Bukšs, bet kafejnīcas "Velves" darbinieces pārsteidza pasākuma dalībniekus ar saldu balvu.

Katrā nominācijā divās vecuma grupās balvai bija izvirzīti vairāki jaunieši, un ceremonijas gaitā klātesošie varēja noklausīties prezentācijas par katra pretendenta sasniegumiem un šī gada veikumu. Savukārt žūrija (novada domes priekšsēdētāja vietniece Sarmīte Cunska, deputāts un uzņēmējs Aigars Pušpurs, bankas "Citadele" Balvu struktūrvienības vadītājs Oskars Akmens, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes interešu izglītības darba speciāliste Ilona Naļivaiko un Viksnas pagasta pārvaldes vadītāja Gunta Raibekaze) no viņiem izvēlējās vienu pretendantu, kurš saņēma godpilno statueti un nosaukumu "Jauniešu gada balva 2015" attiecīgajā nominācijā savā vecuma grupā.

Saņem balvu. Pēc Lienes Šomases dziesmotā sveiciena un Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniecees Sarmītes Cunkas uzrunas pirmos uz skatuves aicināja "Jauniešu gada balvas 2015" pretendentus nominācijā "Gada brīvprātīgais". Vecuma grupā no 18 līdz 25 gadiem balvai bija izvirzīti Alīna Logina, Kristīne Razgulova un Guntis Mičulis, bet godpilno statueti un nosaukumu "Gada brīvprātīgais" saņēma Tilžas vidusskolas 11.klasses skolniece, enerģiskā un radošā Kristīne Razgulova. Kristīne brīvprātīgi vada pašas organizēto bērnu un jauniešu deju grupu, darbojas skolas pašpārvaldē un Jaunsardzē, dejo deju kolektīvā un labprāt vada kultūras pasākumus.

Ieguldījušas lielu darbu. Balvas pasniegšanas ceremonijas noslēgumā Liene Šomase aicināja klātesošos pateikties arī čaklajām pasākuma organizatorēm.

Viņi sen to bija pelnījuši. "Jauniešu gada balvai 2015" bija pieteikti čaklākie, talantīgākie un sportiskākie jaunieši, kuru mūsu novadā netrūkst. Klausoties prezentācijas par viņu izcilajiem sasniegumiem ne tikai novada un Latvijas, bet arī starptautiskā mērogā, ikviens klātesošā sirdi dzima lepnuma, ka šie jaunieši ir mūsējie. Lai arī ne visi mājās pārnesa balvas statueti, katrs no viņiem saņēma īpašu diplomu un paldies vārdus par paveikto.

Nekad nesaka 'nē'. Vecuma grupā no 18 līdz 25 gadiem nominācijā "Gada brīvprātīgais" par balvu cīnījās Sintija Dārzniece, Edgars Jermacāns un Aiga Mača, bet balvu saņēma Baltinavas vidusskolas skolēns Edgars Jermacāns. Kā savā prezentācijā apgalvoja Briežuciema kultūras darba organizatore Zīta Mežale, viņš ir ne tikai čakls pašīs saviem vecākiem, bet labprāt iesaistās dažādu pagasta un skolas pasākumu rīkošanā, dejo trīs deju kolektīvos, dzied, spēlē mūzikas skolas kapelā un nevienu nedēļas nogali nav pavadījis mājās, laiski gulšņājot. "Viņš nekad nesaka 'nē' nevienam priekšlikumam," apgalvoja Z.Mežale.

Prezentē šūšanas pulciņu. Par katra nominanta sasniegumiem klātesošie varēja noklausīties prezentāciju, ko bija sagatavojis cilvēks vai kolektīvs, kurš šo jaunieti izvirzīja balvai.

Godina uzņēmējus. Pateicības saņēma arī uzņēmēji, bez kuru atbalsta pasākums nevarētu notikti. Viņu vidū bija kafejnīcas "Velves" saimniece Zigrīda Lizinska, kura saņēma īpaši sirsnīgus sveicienus, jo todien svinēja kāzu 30.gadadienu.

Pateicas par atbalstu. "Jauniešu gada balvu 2015" nominācijā "Gada jauniešu balsts" saņēma Balvu novada pašvaldības projektu vadītāja Sandra Kaša, kuru balvai izvirzīja Balvu Bērnu un jauniešu centra interešu izglītības metodiķe Gunta Prokofjeva, jo pāris gadu laikā Sandra palīdzējusi jauniešu centram ar projektu palīdzību piesaistīt 11 980 euro finansējumu.

Lepojas. Nominācijā "Gada sportists vai sporta komanda" uz balvu vecuma grupā līdz 17 gadiem pretendēja Aiva Niedra, Bērzbils vidusskolas C grupas zēnu volejbalu komanda un balvenietis, motosportists Lauris Eizāns. Žūrija balvu nolēma piešķirt Balvu Valsts ģimnāzijas skolnieciei Aivai Niedrai. Vieglatlētikas treneris Imants Kairišs savā prezentācijā atklāja, ka Aiva ar šo sporta veidu nodarbojas jau 9 gadus. Viens no pēdējiem viņas sasniegumiem ir Latvijas Jaunatnes olimpiādē izcīnītā 1. vieta šķēpa mešanā. Aiva bija viena no 16 labākajiem Latvijas vieglatlētiem, kuri pārstāvēja valsti Eiropas Jaunatnes olimpiskajā festivālā Gruzijā. 2015.gadā viņa izcīnījusi 14 godalgotas vietas dažādās sacīkstēs.

Iekaro žūrijas simpātijas. Žūrijas specbalvu uzņēmējs un žūrijas dalībnieks Aigars Pušpurs pasniedza aktīvajam Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas audzēknim Elvim Garajam.

Godam pelnījušas. Nominācijā "Gada jaunietis vai jauniešu grupa mākslā" vecuma grupā līdz 25 gadiem balvu piešķira Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas šūšanas pulciņa dalībniecēm, kuru radītās tērpas kolekcijas pērn ļoti augstu novērtēja Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku žūrija. Noskatījusies šūšanas pulciņam veltīto prezentāciju, arī Liene Šomase apsolīja palīdzēt, lai meiteņu un viņu skolotājas Anitas Matules talantu būtu iespējama novērtēt pēc iespējas plašākam skatītāju lokam gan Latvijā, gan ārzemēs.

Saņem balvu. Vecuma grupā no 18 līdz 25 gadiem nominācijā "Gada jaunais sportists vai sporta komanda" balvu piešķīra Balvu Valsts ģimnāzijas skolniecei Ditai Kašai, kura guvusi vērā nemanus panākumus tālēkšanā, lodes grūšanā un septiņčiņā, pērn izcīnot vairākas godalgotas vietas šajos sporta veidos gan Latvijas, gan starptautiska mēroga sacensībās.

Labākā mākslas jomā. Nominācijā "Gada jaunietis vai jauniešu grupa mākslā" jaunākajā vecuma grupā uz balvu pretendēja Annija Raibekaze, Līna Pundure un Dagnāra Laicāne, bet balvu saņēma studijas "Di – Dancers" dejotāja Annija Raibekaze. Viens no viņas pērnā gada sasniegumiem ir mūsdienu deju čempionātā "Riga Challenge" izcīnītā 6.vieta 206 dalībnieku konkurencē. Savukārt starptautiskajā vizuālās mākslas konkursā "Dažādā pasaule" Annija apsteidza 526 dalībniekus no dažādām valstīm, iegūstot 1.vietu. Annija ne tikai labi dejo, zīmē, bet arī teicami mācās un aktīvi darbojas skolēnu pašpārvaldē.

Ir pelnījusi. Otru žūrijas specbalvu saņēma talentīgā, radošā un sportiskā Aiga Mača, kuru "Jauniešu gada balvai 2015" izvirzīja Balvu Kultūras un atpūtas centra kolektīvs.

Labākais skolā. Nominācijā "Gada jaunietis skolā vai pagastā" vecuma grupā no 13 līdz 17 gadiem par godilno nosaukumu saņētas Elvis Garais, Raivis Supe, Dita Keiša un Niks Indriķis, bet balvu saņēma Balvu Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvvaldes prezidents Raivis Supe, kurš ne tikai labi mācās, spēlē basketbolu un vada pasākumus, bet šogad ar absolūtu skolasbiedru balsu vairākumu izcīnīja savas skolas aktīvākā jaunieša titulu.

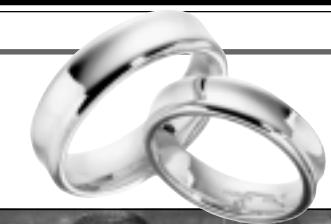

Pagasts ar viņu lepojas. Godu saukties par labāko nominācijā "Gada jaunietis skolā vai pagastā" vecākajā grupā saņēma lauksaimnieks un zemessargs Jānis Ivanovs no Bērzkalnes pagasta. Viņu balvai izvirzīja Rubeņu ciema iedzīvotāji, kuri lepojas ar enerģisko, čaklo un sabiedriski aktīvo zemnieku.

Atraktivā vadītāja. Liene Šomase ne tikai pieteica balvas nominantus, bet arī priecēja klātesošos ar savām vokālajām dotībām.

Sagatavoja I.Tušinska, A.Kiršanova foto

Apsveicam!**Apsolījuši mīlēt viens otru visu mūžu**

2015.gada 25.decembrī, kas ir mīlestības, gaišuma un brīnumu laiks, Balvu Romas katoļu baznīcā savas sirdis un likteņus savienoja rīdziniece VITA PIČOHA un balvenietis REDŽINALDS MILEKO. Jauno pāri dzīvē ievadīja Vitas māsa Jeļena Pičoha ar vīru Genādiju.

Izrādās, Vita un Redžinalds viens otrs pazīst jau sen, jo bija labi un tuvi draugi. Taču, laikam ejot, abi sajuta, ka draudzīgās jūtas pamazām sāk pāraugt mīlestībā, turklāt atskārtā, ka viņi ir tik līdzīgi un vienādi domājoši. "Es nespēju iedomāties savu dzīvi bez šī puiša, taču, kļūstot par pāri, sapratu, ka tas, ko tik ilgu laiku meklēju un vēlējos, patiesībā visu laiku bija tepat līdzās. Mēs mīlam viens otru un uzskatām, ka gadiem ilgusī draudzība ir lielisks pamats saskanīgai kopdzīvei un laulībai," teic Vita.

Jautājot par spilgtākajiem brīziem viņu baltajā dienā, Vita un Redžinalds atzīst, ka ļoti savīnojoša bija abu satikšanās baznīcā pie altāra un pati laulību ceremonija, kad gaisā virmoja prieka, laimes un patiesas mīlestības smarža. "Šis sajūtas bija neaprakstāmas. Likās, ka uz visas pasaules esam tikai mēs divi vien," atklāj jaunlaulātie.

Pirms kāzām viņi devās ceļojumā uz saulaino Ēģipti, kur pirms lielā un tik svarīgā notikuma uzlādējās ar saules enerģiju. Taču tagad ikdienu vada Redžinalda nesen nopirktais dzīvoklis Rīgā un turpina strādāt vienā uzņēmumā. "Jā, esam nešķirami un ik dienu pavadām kopā. Tikai tagad mūsu zeltnešus rotā laulību gredzeni. Iespējams, kādam gredzens pirkstā šķiet tikai formalitāte, taču mums tas ir solijums mīlēt vienam otru visu mūžu. Ziemassvētku brīnumums ir atnācis arī pie mums!" apgalvo Vita un Redžinalds, kuri nesen nodibinājuši savu ģimeni.

Jaundzimušie

No trīs vārda variantiem izvēlas Klāvu. 24.janvārī pulksten 7.39 piedzima puika. Svars – 4,120kg, garums 57cm. Puisēna mamma Līga Zemberga no Gulbenes stāsta, ka šis ir viņas otrs bērniņš. "Mājās mazo brālīti gaida dēliņš Gabriejs, kuram drīz būs divi gadi. Sanācis tā, ka nu esmu mamma diviem dēliem, kaut gan vēl pēdējā ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere mums solīja meitiņu. Patiesību sakot, kad bērniņš piedzima un vecmāte priečīga paziņoja, ka tas ir puika, šoks bija liels. Mēs taču gaidījām meitiņu, turklāt ar draugu Jāni jau bijām nolēmuši, ka viņu sauksim par Sibillu. Taču, kā sanāca, sanāca, tagad esam laimīgi par diviem brašiem puišiem," teic Līga. Jaunā māmiņa stāsta, ka pēc dēla dzimšanas nācās ātri domāt par piemērotākā vārda variantu. Sākumā Jānim padomā bija vairāki varianti, no kuriem par favorītiem kļuva Patriks, Gints un Klāvs. "Apspriežoties ar Jāni, nolēmām, ka mums tomēr būs Klāvs, jo, paskatoties uz puiku, tā vien šķiet, ka šis vārds kā radīts tiesi viņam," skaidro Līga Zemberga. Izrādās, mediķu noliktais dzemdiņu datums bija no 16. līdz 19.janvārim, taču Klāvs acīmredzot izvēlējās nesteigties. "Interesanti salīdzināt dzemdiņas īrijā, kad dzima Gabriejs, un Latvijā, jo tās ir divas pilnīgi atšķirīgas pieredzes. Pirmās bija mierīgas, bet ļoti ilgas, savukārt tagad viss notika ātri, toties grūti. Taču galvenais ir rezultāts," secina jaunā māmiņa.

Tētis nolemj, ka dēlu sauks par Rustamu. 27.janvārī pulksten 21.12 ģimenes dzemdiņās pasaulē nāca puika. Svars – 3,900kg, garums 55cm. Puisēna vecākiem Katrinai Galeikai un Imantam Agejenko no Kārsavas šis ir pirmais bērniņš. Katrīna stāsta, ka jau kopš pirmās grūtniecības dienas viņas sirds un intuīcija teica, ka gaidāmais mazulis būs puika. "Man pašai bija pilnīgi vienalga, tas būs puika vai meitenīte, taču Imants saprōja par dēlu. Un dabūja ar!" teic jaunā māmiņa. Viņa stāsta, - tīklīdz bija skaidrs gaidāmā bērniņa dzimums, Imants kērās pie piemērotākā vārda varianta meklējumiem. Viņš krustu šķērsu internetā izskatīja vārdadienu kalendāru un dažiem vārdiem palasīja arī to nozīmi. "Imantam ļoti iepatīkās viens vārds, un kad viņš izlasīja tā nozīmi, uzreiz bija skaidrs – atrasts īstais! Mūsu dēlu sauks par Rustamu! Šī vārda īpašnieki ir ģimenes cilvēki, kuri ļoti mīl savus vecākus, un tas ir stiprs vārds, - vismaz tā rakstīts skaidrojumā," stāsta Katrīna. Viņa priečājas, ka paklausījusi draudzeņu ieteikumam un atbraukusi dzemdēt uz Balviem. "Nenožēlojam nemaz, viss bija vislabākajā kārtībā," apliecinā jaunie vecāki. Tikpat ļoti, cik paši, par Rustama nākšanu pasaulē priečājas arī Katrīnas un Imanta vecāki, kuriem šis ir pirmais mazbērniņš. Tiesa, viņi nebrauca apraudzīt mazdēliju uz slimnīcu, bet pacietīgi gaida brīdi, kad jaunā ģimene pārbrauks mājās. "Mazo Rustamu vispirms apraudzīs vecvecāki, bet, kad puika mazliet apvelsies, raugos varēsim aicināt arī mūsu radus un draugus," skaidro Katrīna. Jaunā māmiņa stāsta, ka pašreiz dēls ļoti līdzinās savam tētim – viņam ir tikpat tumši mati un ādas krāsa. Nu diktī līdzīgi!

Vēl dzimuši:

13.janvārī pulksten 9.59 piedzima puika. Svars – 3,580kg, garums 56cm. Puisēna mamma Daila Rīačenska dzīvo Gulbenes novada Daukstu pagastā.

14.janvārī pulksten 4.23 piedzima meitenīte. Svars – 4,700kg, garums 57cm. Meitenītes mamma Diāna Boļšakova dzīvo Viļakas novada Susāju pagastā.

15.janvārī pulksten 20.59 piedzima meitenīte. Svars – 3,940kg, garums 58cm. Meitenītes mamma Gunta Dergača dzīvo Gulbenes novada Litenes pagastā.

18.janvārī pulksten 11.44 piedzima meitenīte. Svars – 3,270kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Sintija Džigure dzīvo Balvu novada Balvu pagastā.

19.janvārī pulksten 6.55 piedzima puika. Svars – 3,490kg, garums 55cm. Puisēna mamma Ramona Laminska dzīvo Balvos.

20.janvārī pulksten 20.07 piedzima meitenīte. Svars – 3,250kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Daila Jakušova dzīvo Gulbenē.

21.janvārī pulksten 14.12 piedzima meitenīte. Svars – 3,180kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Sandra Igaune dzīvo Rēzeknē.

22.janvārī pulksten 13.24 piedzima puika. Svars – 3,650kg, garums 56cm. Puisēna mamma Irīna Kovšova dzīvo Balvos.

26.janvārī pulksten 11.29 piedzima puika. Svars – 3,240kg, garums 52cm. Puisēna mamma Karīna Rakstiņa dzīvo Gulbenes novada Beļavas pagastā.

27.janvārī pulksten 17.03 piedzima meitenīte. Svars – 3,440kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Rita Stikiņa dzīvo Gulbenē.

27.janvārī pulksten 14.21 piedzima puika. Svars – 3,790kg, garums 54cm. Puisēna mamma Evīta Ločmele dzīvo Balvos.

28.janvārī pulksten 20.18 piedzima puika. Svars – 3,400kg, garums 54cm. Puisēna mamma Solvita Volberga dzīvo Alūksnes novada Ziemeru pagastā.

Lappusi sagatavoja S.Karavočīka,
A.Kirsanova foto

Laika zīmes Kāds laiks varētu būt februārī?

Sveču mēnesis ir laiks, kad sāk *zāģēt* lielā zīle un pirmo dziesmu skandina dzeltenā stērste. Melnais krauklis taisa ligzdu un mēneša beigās kraukļu mātīte dēj olas. Sākas zīdastu pavasara ceļošana un sarkankrūtiņu aizlidošana uz ziemeljēm, bet lācenei migā piedzimst lācēni. Sniegs februārī pēc pavasara smaržo.

Atbilstoši laika apstākļiem 1. un 27. decembrī, tad februārim vajadzētu būt ar nelielu līdz mērenu salu un nokrišņiem, kas atbilst vidējiem februāra rādījumiem. Ja seko 20. augustam, kas paredz Sveču mēnesi (februāri), tad februāri jābūt sala periodiem, starp kuriem īslaicīgi atlaideņi (atkušņi) un dziļam sniegam. Atkusnis, kas tagad iestājies janvāra beigās, pamodinājis ziemas odus. Ticējums vēsta: ja janvāra beigās danco odi, tad pavasaris būs vēls un slapjš. Tas norāda, ka ziemā turpināsies un februārī runāt par pavasari būtu pāragri.

Puteņu mēnesis šogad rādās būt ar dažādiem nokrišņiem bagāts. Neliels līdz mērens sals un bez liela aukstuma. Mēneša vidū Latvijas austrumos dažās naktis sals var nokrist līdz mīnus 15, mīnus 18 grādiem. Februāra otrajā pusē varētu būt garaks atkusnis un vairāk nokrišņu, bet martā - atkal sals un sniegs.

Pārsvarā mēnesis ar vidējiem mīnus 5, mīnus 10 grādiem, starp kuriem nelieli atkušņi. Kopumā ar mainīgiem laika apstākļiem un tuvu vidējam, bet ar noslieci uz siltāku. Nokrišņi dažādi: tuvāk jūrai - lietus, bet citviet - sniegs, atkala. Ceļi slideni. Austrumlatvijā pārsvarā - sniegs un, iegriežoties brāzmainiem vējiem, brīžiem putinās.

V.BUKŠS

Darbi februārī

Dienas stiepjas garumā un arī saule pie debesjuma redzama biežāk. Pamazām sāk dilt sniega sega, dzirdama satraukta putnu čivināšana un pirmās pavasara dziesmas.

✓ Košumdārzā veicamie darbi atkarīgi no laika apstākļiem. Ja daudz sniega, to no dekoratīvo un augļu koku un krūmu zariem nopurina. Ja nav sala, sāk apgriezt vasaraļos krūmus, kas zied no jūnija līdz rudenim - Japānas spirejas, klinšrozītes u.c. Uzsāk dekoratīvo vasaraļo lapu koku kārtējo atjaunojošo apgriešanu - izgriež nokaltušos, bojātos un aizlūzušos zarus, vājos dzinumus, veido vainagu. To nedara, ja saglabājas liels sals.

✓ Piesedz vai noēno skuju kokus, rododendrus un mūžaļos kokus un krūmus, kas jutīgi pret saules apdegumiem. Tas, vai augs cietis no saules apdegumiem, ir atkarīgs no šķirnes. Piesegšanai izmanto ēnošanas tīklus, agroplēvi, smalkus sietus, papīru, rupju maisu, smalku un vieglu kokvilnas vai mākslīgo šķiedru audumu, salmus, niedru paklāju, sausas lapas, eglu un priežu zarus.

✓ Dārzā pārbauda, vai vējš no mazāk ziemcietīgajiem augiem un rozēm nav nopūtis ziemas piesegumu. Pie dīķa vai ūdenskrātuves apgriež sausos ūdensaugu dzinumus.

✓ Augļu dārzā pārbauda, vai nav nepieciešams atjaunot augļu koku kalpojumu. Apseko augļu kokus, izgriež sala un saules bojātās vietas, griezuma brūces apstrādā ar lerānu un ieziež ar potvasku. Apkopj dzīvnieku - zaķu, stirnu, mazo grauzēju radītos bojājumus.

✓ Ja nav sala, uzsāk augļu koku apgriešanu, veido to vainagus.

✓ Jaunai sezoni sagatavo neapkuriņāmās siltumnīcas - salabo logus, nomaina pa ziemu bojātos stiklus, plēvi, nomaina vai uzlabo siltumnīcas augsnī.

✓ Apkuriņāmās siltumnīcās sēj pavasara dārzeņus - lapu salātus, redīsus, dēstiņi - papriku, tomātus u.c., vasaras puķes - lobēlijas, lauvmutites, vasaras dālījas, leduspuķes, begonijas, verbenas, lefkojas, moluccelas, portulakas, petūnijas un citas puķes ar garu veģetācijas periodu. Ar spraudēniem pavairo fuksijas, pelargonijas, krizantēmas.

✓ Pagrabā pārbauda glabāšanai novietotos dārzeņus. Izlasa bojātos dārzeņus no dārzeņu apcirkniem.

✓ Telpās, kur glabājas vasaras sīpolpuķes, pārbauda gladiolu sīpolus, dāļiju gumus, kannas. Apskatās, kā glabājas fuksijas pelargonijas, engeļtaures.

✓ Atbrīvojas no bojātiem un slimiem augiem.

✓ Iegādājas sēklas, trūkstošos darbarīkus, substrātus, mēslojumus. Gatavo kastītes, podus u.c. sēšanai un stādīšanai.

✓ Lai pavasara gaidīšanas laiku padarītu patīkamāku, uzziedina rudenī podos iestādītās sīpolpuķes. Kastītēs uz palodzes sēj garšaugus. Ēšanai diedzē kressalātu, sinepju redisu, lēcu sēklas, steidzina sīpolus lokiem, arī sakņu dārzeņus - bietes, selerijas, pētersīļus pirmajiem zājumiem.

✓ Aprūpē telpaugs. Augus, kuriem pods kļuvis par mazu vai kuri sākuši nīkuļot, pārstāda.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **8.** (04.39-24.00), **9.** (00.00-04.39), **15.** (03.46-15.46), **22.** (08.20-24.00), **23.** (00.00-08.20) **februāri**.

Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frīzūra saglabātu formu - **20.**, **21.**, **22.**, **23.**, **24. februāri**.

Dienas, kad nebūtu jāgriež mati un pat nemazgāt - **9.**, **10.**, **18.**, **19.**, **23. februāri**.

Diena, kad parūpēties par ādu - augošā mēnesī barot, dilstošā - tīrit: **5.**, **6.**, **14. februāri**.

Iegādājies tikai pašu nepieciešamāko - **20.**, **28.**, **29. februāri**.

Ieguldī un tērē naudu, pirkumi sagādās prieku un labumu - **2.**, **6.**, **8.**, **10.**, **15.**, **17.**, **18.**, **25. februāri**.

Diena, kad vislabāk mazgāt veļu un balināt - **2.**, **10.**,

18., **19.**, **28.**, **29. februāri**.

Mēness tukšais laiks - piemērots, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos. Šajā periodā labāk nesākt neko jaunu, jo rezultāts var nesniegt cerēto.

Februāri - **2.** (2.35-17.49), **4.** (12.03-24.00), **5.** (0.00-2.44), **6.** (17.53-24.00), **7.** (0.00-7.59), **8.** (16.38-24.00), **9.** (0.00-10.31), **11.** (6.24-11.54), **13.** (12.32-13.35), **15.** (12.53-16.34), **17.** (18.36-21.23), **19.** (16.35-24.00), **20.** (0.00-4.17), **22.** (3.16-13.24), **24.** (16.22-24.00), **25.** (0.00-0.41), **26.** (13.18-24.00), **27.** (0.00-13.26), **29.** (21.54-24.00).

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Der zināt Grimonis - skaists visu gadu

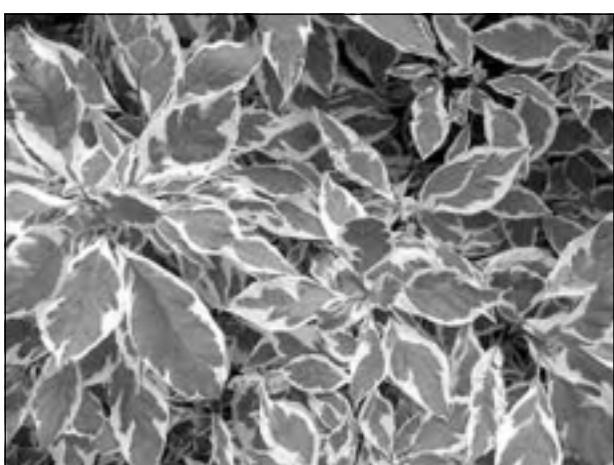
Grimoni ir iespaidīga izmēra krūmi, kas mēdz ne vien iepatikties ar savām košajām krāsām, bet arī bieži ērcināt to mezonīgā augšanu. Lai grimonis veiksmīgi pielietotu stādījumos, kur tas maksimāli parādītu savas dekoratīvās īpašības un izskatītos pieklājīgi, tas jāiepazist tuvāk.

Grimoni izceļas tieši ar krāsaino zarojumu un lapotni: atkarībā no sugaras un šķirnes, dzinumi ir spilgti sarkanī, zaļi, kā arī dzeltenos un brūnos toņos. Arī 5-10 cm garās lapas ir interesantas - ir šķirnes ar balti vai dzelteni raibām un apmaiļotām lapām, kā arī sarkanu lapu krāsu, turklāt rudenī pirms lapu nomešanas tās krāsojas atšķirīgos košos toņos. Vienmēr efektīgi izskatās šķirnes ar kontrastējošu krāsu dzinumiem un lapojumu.

Grimoni ir lieli, vasaraļi krūmi, kas savvaļā aug Eiropā un Ziemeļamerikas mērenajā joslā, upju ielejās un nogāzēs. Latvijā savvaļā pareti sastopama suga - asinssarkanais grimonis (*Cornus sanguinea*), bet apstādījumos izmanto vairākas sugaras un to šķirnes. Ziedi pārsvarā balti vai dzeltenbalti, sakārtoti vairogveida ziedkopās, rudens puse ienākas nelieli balti, zilganī vai melni neēdamī kauleņveida augļi.

Grimoni ir ļoti pietīgi augšanas apstākļu ziņā, tie labi aug kaļķainās, smilšainās un māla augsnēs, vietās ar paaugstinātu mitrumu, pacieš vieglu noēnojumu. Grimoņu lapu krāsa būs intensīvāka Saulē un trūdvielām bagātākā augsnē. Savukārt dzinumu krāsa izteiksmīgāka ir jaunajiem - pirmā un otrā gada - dzinumiem, jauno dzinumu veidošanos sekਮ ar apgriešanu. Grimoņiem piemīt laba ziemcietība un noturība pret dūmgāzem, slimībām un kaitēkļiem.

Izteikta ātraudzība ir raksturīga grimoņu īpašība un reizēm arī problēma apstādījumos. Grimoņiem ir spēcīgi, stipri sazaroti dzinumi, kas ātri vien izveido blīvu neregulāru vainagu, pie zemes noliekušies dzinumi naski iesakņojas. Šāds augšanas veids rada mezonīgu džungļu iespāidu. Tādēļ grimoņi ļoti piemēroti plašām ainavām stādīšanai grupās, kas skatāmas no lielāka attāluma. Grimoņi ir ideāli lielu teritoriju ātrai apzālumošanai, kur nav paredzēti lieli līdzekļi un darba ieguldījumi, jo tie ātri iesakņojas gandrīz jebkurā augsnē, pareizos attālumos izvietoti driz vien izveidos blīvu audzi un nomāks iespējamās nezāles, turklāt vizuāli efektīgi izskatīties, atkarībā no pielietotās šķirnes. Labi noder piekrastes, kāpū nostiprināšanai, blīvu, necaurejamu un augu gadu dekoratīvu dzīvžogu veidošanai, dārza telpas norobežošanai, tie ļoti piemēroti cirpšanai. Vidēja izmēra dārza grimoņu augšanas tieksme regulāri jāsvalda - vairākas reizes sezona ar šķērēm jāīsina, jāveido un jāatjauno vainags. Grimoņu dzinumus īsina tieši virs zarošanās mezgla, jo,

atstājot garākus nenogrieztus posmus, tie atmirst un bojā krūma kopskatu. Grimoņi nebūs piemēroti neliela izmēra dārziem, kur dominē precīzas līnijas, regulāri augu vainagi mazā mērogā, kā arī intensīvi izmantojamās reprezentatīvajās zonās (piemēram, sabiedriskas iestādes priekšdārzā u.c.).

Grimoņu krāsainie, izturīgie un elastīgie dzinumi iecienīti floristikā un amatniecības izstrādājumu darināšanā.

Grimoņu sugaras un šķirnes

Baltais grimonis (*Cornus alba*) - 2,5 m augsts krūms ar sarkanīmi dzinumiem, zied baltiem ziediem jūnijā - jūlijā, augļi balti augustā - septembrī.

Šķirnes ar krāsainām lapām: '*Argenteomarginata*' - lapas zaļas ar baltu apmalī, '*Argenteovariegata*' - lapām krēmbalti raibas malas, '*Aurea*' - dzeltenas lapas. Šķirnei '*Elegantissima*' - platas baltas lapas malas, rada gaišu, sudrabainu apjomu dārzā. '*Gouchaultii*' - lapas plaukstot rozā ar baltu malu, vēlāk - zaļas ar dzelteniem plankumiem.

Šķirnes ar atšķirīgas krāsas dzinumiem: '*Kesselringii*' - dzinumi brūganmelni, lapas plaukstot tumšbrūnas, rudenī dzeltenas, augi rada tumšu apjomu; '*Sibirica*' - dzinumi koši karmīnsarkanī, sevišķi ziemā.

Atvašu grimonis (*Cornus stolonifera*) ir līdz 2 m augsts pārkarens krūms, kam izteikta dzinumu apsakņošanās. Šķirnei '*Flaviramea*' gaiši dzelzenzāļi dzinumi, lapas rudenī dzeltenas. Savukārt miniatūrajai '*Kelseyi*' ir kompakte, smalki sazaroti vainags ap 1m diametrā, lapas rudenī dzeltenas līdz oranžas, labs kā augsnēs sedzējaugs.

Asinssarkanais grimonis (*Cornus sanguinea*) izaugs ap 4 metru augstumā, ziedi balti, augļi zili melni, dzinumi maigāk brūnos toņos. Visi teicamākais veidojamos dzīvžogos, piemērots vēja aizsargstādījumiem.

Kalendārs Dārza darbu kalendārs februārī

P	1 Dilstošs mēness 5.28	Sk	8 Jauns mēness 16.39	Ū	15 Augošs mēness 9.46	Vr	22 Pilnmēness 20.20	L	29	Sk
O	2			Z	9	D	23	J		
T	3	St	10	A	16	24				
C	4		11	Vz	18	25	Sv			
P	5	M</td								

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

⇒ Zemūdenes pirmais trieciens. *Pirmā pasaules kara sākumā britu Karaliskā flote Ziemeļjūrā visvairāk baidās no mīnām un lielajiem vācu līniju gūgiem. Kad 1914. gada 22. septembrī vācu zemūdenē nogremdē trīs britu kreiserus, Sabiedrotie ir šokā. Tas ir sākums jaunam un nežēlīgam laikmetam jūras kaujās.*

⇒ Pirmais vājprātīgo nams Baltijā - Rīgas dollhauza. 18. gadsimta beigās Rīgas Citadelē iekārtoti Baltijas teritorijā pirmo dziedinātavu vājprātīgajiem. Ārstēšana te ir savam laikam atbilstoša: trakojosas saslēdz kēdēs, bet pārējiem piemēro policejisku uzraudzību, smagu darbu, rīkstes un caurejas zāles. Laika gaitā ārstniecības metodes mainās. Tomēr līdz efektīvu medikamentu izgudrošanai tās vairāk līdzinās šoka terapijai.

⇒ Kovboju arodā romantikas maz. Ja par kovboju spriež pēc filmām, tad kur rast vēl romantiskāku skarbumu! Prērijas putekļu pilns balts kreks, karsts pistoles stobrs un mezonīgā tempā dzīts liellopu bars. Ja kovboja arodam meklē vēsturiskas saknes, jālūkojis 19. gadsimta 60. gados. Skarbos apstākļos Teksasas vīri dzen uz ziemeljiem miljoniem liellopu, lai noņēlītu.

⇒ Uguns elle Smirnā. Vairākus gadus atradusies Griekijas kontrolē, daudznacionālā Egejas jūras pērle Smirna, mūsdienu Izmira Turcijā, 1922. gada septembrī nonāk turku nacionālās atbrīvošanās kustības rokās. Pilsētā uzliesmo kristiešu un musulmaņu naids, kas izvēršas prātam neaptveramā katastrofā.

⇒ Kari posta servietas. Haoss un asījainas sadursmes Tuvajos Austrumos iznīcina seno kultūru mantojumu. Daudzas servietas ir izlaupītas, sadauzitas un uzspirdzinātas. "Ilustrētā Pasaules Vēsture" Ēģiptē iztaujā dažus dārgumu aplaupītājus, pēta situāciju Lībijā, Sīrijā, Irākā un citur.

⇒ Roma nakti. Vakara stundās Roma mostas citai dzīvei. Tiklīdz pilsētā iestājas nakts, te saimnieko sabiedrības tumšākie slāni - zagļi, kaušķi, priekameitas un azartspēļu karali. Tomēr tas netraucē lielam skaitam romiešu pamest savas mājas un nodoties vīna dzertuvju, spēļu namu un bordeļu baudām.

⇒ Ķīnieku drāma satricina Londonu. 1980. gada pavasarī seši arābu kaujinieki iebrūk Irānas vēstniecībā Londonā un sagrabī 26 ķīniekus. Iebrucēji draud nogalināt visus, ja netiks izpildītas viņu prasības. Dzelzs lēdija Mārgareta Tečere ar teroristiem netirgojas un pavēl specvienībai "SAS" gatavoties uzbrukumam.

⇒ Vēstures aculiecinieks. Trešā daļa sērijai par sievietēm nacionālo partizānu rindās. Šoreiz stāsts par 17 gadu veco Eleonoru Poļisadovu. Kopā ar citiem partizāniem viņa nonāk cekistu aplenkumā.

Legendas

⇒ Visocka un Vladi neiespējamā mīlestība. *Franču kinodīvīnas Marinas Vladī un krievu dziesminieka Vladimira Visocka mīlestības stāstu aptumšoja nodevība, kā arī krievu aktiera pašiznīcīšanās tiesīsme.*

⇒ Mīts par žokļiem. *Viena traka haizivs. Pieci upuri. Neizprotami draudi. Un mīts par slepkavu - balto haizivi - bija dzimis. Nu jau simt gadu runas par tās cilvēkēdājas apetīti ir stipri pārspīlētas.*

⇒ Kokvilnas afēra. *Padomju Savienībā pēc zādzības apjomiem visvērienīgākā uzskatāma tā saucamā Uzbekijas kokvilnas lieta, kuras izmeklēšanā atklājās, ka valstij nozagti ne vien tūkstoši vai miljoni, bet miljardi.*

⇒ Asiņainā zviedru mīkla. *Slepakavas raidīta lode pirms 30 gadiem nonāvēja Zviedrijas premjeru Ūlofu Palmi, kurš aukstā kara laikmetā bija viens no spilgtākajiem pasaules politiķiem.*

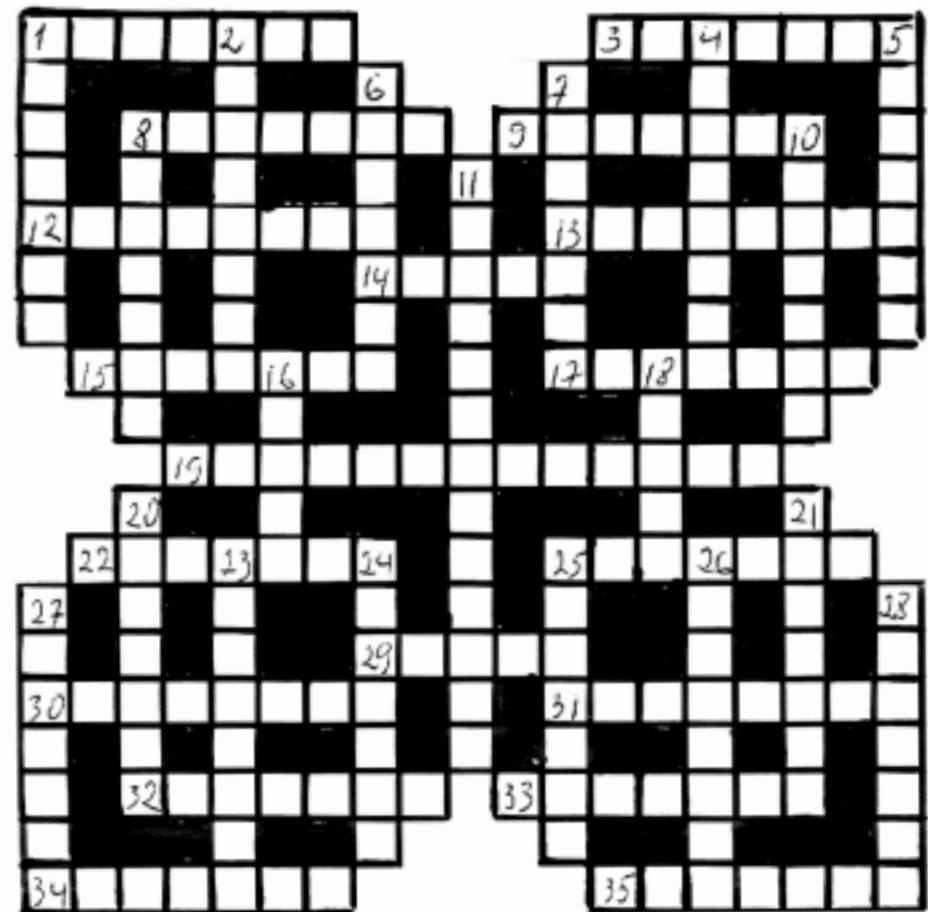
⇒ Nāves ēnas līdzinieki. *Rūdolfa Blaumaja slavenā novelle "Nāves ēnā" nav tikai rakstnieka iztēles auglis. Tolaik pati dzīve šādus sižetus regulāri piespēlēja ik ziemu.*

⇒ Žurnālā lasiet par dārgumiem, kas noslēpti dažādās pasaules malās un gaida atradējus, pirātu karali Henriju Everiju, mūsu vecvecmāmiņu iecienītajām rotāļietām, drosmīgām režisorēm - sievietēm, mītu par mongoļu-tatāru jūgu, ziloni, kam tika piešķirts lielāks pagodinājums kā dažam labam cilvēkam, kā arī citus aizraujošus stāstus!

Krustvārdu mīkla

**Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25. februārim.**

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla februārī

Horizontāli: 1. Plāksnes jumtu klāšanai. 3. Īpaši apstrādāti zivju ikri. 8. Čemodāns. 9. Izolēti vadi hermētiskā apvalkā. 12. Uzsūkt, uzņemt sevi. 13. Pasakaina zelta zeme Dienvidamerikā, kuru meklēja spāņu iekarotāji. 14. Iemainīt, iestaigāt (celiņu). 15. Palidzēt speciālistam. 17. ļoti sens. 19. Saržu zīmētājs. 22. Svinīgs mielasts par godu kādam. 25. Glums. 29. Vienlaicīgi. 30. Viens no diviem senslāvu raksta variantiem. 31. Rasēšanas piederums. 32. Dīkdienis, slīņķis. 33. Patmilis. 34. Cirka vai estrādes mākslinieks. 35. Varmāka.

Vertikāli: 1. Skarlatīna. 2. Priekšlasījums. 4. Kuģis peldošu objektu pārvietošanai. 5. Kungs - Itālijā. 6. Aizskart. 7. Medicīnisks cauruļveida instruments. 8. Visums. 10. Populārs. 11. Politisku prasību vai protestu izpausme masveida gājienā un mitīnā. 16. Konditorijas izstrādājums. 18. Ātri, čakli. 20. Sarecējis novārījums no gaļas vai gabaliņiem. 21. Tēvocis. 23. Pliksals. 24. Urga, tērce. 25. Stiprs. 26. Liekulis. 27. Valodas vārdu krājums. 28. Saldais ēdiens.

Janvāra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 7. Karikatūras. 9. Parafīns. 10. Kriptons. 12. Norma. 13. Laukmala. 15. Stadijons. 19. Svilpis. 21. Kubisms. 23. Sultāns. 24. Rings. 25. Nakts. 27. Kārtula. 30. Leksika. 32. Korinte. 34. Universs. 38. Kalsenas. 40. Astro. 41. Iniciāli. 42. Makšķere. 43. Paternitāte.

Vertikāli: 1. Marīna. 2. Siksna. 3. Sakura. 4. Čūskas. 5. Batika. 6. Kurkuļi. 8. Stolons. 9. Polise. 11. Sasist. 14. Less. 16. Tiks. 17. Dileris. 18. Prātula. 20. Lenčs. 22. Irkli. 26. Plauži. 27. Kaps. 28. Akla. 29. Sekste. 31. Kritika. 33. Nenieka. 35. Reāla. 36. Saimes. 37. Stirna. 38. Komats. 39. Lakats.

Foto konkurss

**Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu.
Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).**

Vasaru atceroties. Iesūtīja Natālija Zēģele no Baltinavas.

Nenāc klāt! Iesūtīja Elmārs Zelčs.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Informē LM

Pakāpeniski palielinās pensiju apmērs

Valstī pakāpeniski palielinās pensiju apmērs, informē Labklājības ministrija (LM). 2015.gada 9 mēnešos jaunpiešķirtā vecuma pensija, salīdzinot ar 2014. gadu, ir pieaugusi vidēji par 23,74 eiro.

Tāpat pensiju indeksācijas rezultātā 2015.gada oktobrī vidējais pensiju apmērs palielinājās par 3,64 eiro. LM uzsver, ka būtisks pensiju ilgtspējas rādītājs ir tiešie ieņēmumi, kas kopš 2014. gada pārsniedz izdevumus.

Latvijas pensiju sistēma starptautiski ir novērtēta ar zemu risku fiskālās ilgtspējas jomā. Būtiski, ka krizes periodā nepietiekamos līdzekļus bija iespējams segt no iepriekšējos gados izveidotā uzkrājuma.

Sākot ar 2016. gadu, pakāpeniski notiks pensiju (vecuma, apgādnieka zaudējums, izdienas pensiju, kas aprēķinātas saskaņā ar nolikumu "Par izdienas pensijām") pārrēkins cilvēkiem, kuriem pensija piešķirta vai pārrēkināta no 2010. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim, proti, ar negatīvu apdrošināšanas iemaksu algas kapitāla indeksu:

2016. gadā pārrēkinās 2010. gadā piešķirtās pensijas; 2017. gadā pārrēkinās 2011. gadā piešķirtās pensijas; 2018. gadā pārrēkinās 2012., 2013., 2014. un 2015. gadā piešķirtās pensijas.

Jauno pensijas kapitāla aktualizēšanas kārtību piemēros, sākot ar 2009. gadam noteikto indeksu, kas bija pirmais negatīvais indekss. To turpinās līdz gadam, kamēr negatīvo un tiem sekojošo pozitīvo indeksu reizinājums būs lielāks par skaitli "1". Arī turpmāk, piemērojot izlīdzināšanas metodi, būs novērsta situācija, kad kapitāla indekss ir negatīvs. Tas nozīmē, ka pozitīvos indeksus aizstās ar skaitli "1" tikai līdz laikam, kad negatīvo un pozitīvo indeksu reizinājums būs lielāks par skaitli "1".

LM atgādina, ka pensiju piešķir un aprēķina katram cilvēkam individuāli, par pamatu ņemot pensijas sākuma kapitālu (aprēķināts, ņemot vērā cilvēka darba stāžu līdz 1996. gadam un vidējo iemaksu algu laika periodā no 1996. līdz 1999. gadam), pensijas kapitālu (no 1996.gada 1.janvāra personificētajā kontā reģistrētās sociālās apdrošināšanas iemaksas), kā arī pensionēšanās vecumu.

Cilvēkiem, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem, ja individuālā alga laika periodā 1996. - 1999.gadā bija zema vai arī cilvēks nebija strādājis, periodu līdz 1996. gadam novērtē, ņemot vērā vidējo algu valstī šajos gados. Minētais atvieglojums darbosies tik ilgi, līdz pensionēšies pēdējais pensionārs, kuram apdrošināšanas stāžs ir bijis līdz 1996. gadam.

2015. gada 9 mēnešos 5886 jaunpiešķirtajām pensijām jeb 50% no visām jaunpiešķirtajām pensijām piemērota likuma norma par vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valstī.

Valstī noteiktais pensionēšanās vecums katru gadu palielinās par 3 mēnešiem, un 2016. gadā tie ir 62 gadi un 9 mēneši.

Pastāvot iespējai vairākām pensionāru kategorijām pensijā doties ātrāk, vidējais faktiskais pensionēšanās vecums 2015. gada 9 mēnešos bija 61,5 gadi.

Informē VID

Ar 1.martu var sākt iesniegt Gada ienākumu deklarāciju par 2015. gadu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) vērš uzmanību, ka Gada ienākumu deklarācija par 2015. gadu gūtajiem ienākumiem jāiesniedz VID ar 2016.gada 1.martu.

Tieši tādēļ tā šobrīd vēl nav pieejama VID elektroniskajā deklarācijas sistēmā (EDS). Arī papīra formātā Gada ienākumu deklarāciju par 2015. gadu aicinām iesniegt, sākot ar 2016. gada 1.martu, jo tikai tad VID rīcībā būs visa darba devēju un citu ienākumu izmaksātāju informācija. Tā nepieciešama, lai VID varētu pilnvērtīgi apstrādāt iesniegtās deklarācijas un precīzi noteikt personai atmaksājamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksas summu.

VID aicina ievērot likumā noteikto deklarācijas iesniegšanas termiņu arī tādēļ, ka arī tām deklarācijām, kuras tiks iesniegtas pirms 2016. gada 1. marta, trīs mēnešu nodokļa atmaksas termiņš tiks rēķināts no 2016. gada 1. marta.

VID atgādina, ka fiziskajām personām, kuras veic saimniecisko darbību, kā arī individuālo uzņēmumu, t.sk. zemnieku un zvejnieku saimniecību īpašniekiem, kuri ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji, gada ienākumu deklarācija par 2015.gadu obligāti jāiesniedz elektroniski, izmantojot VID EDS, no 2016.gada 1.marta līdz 1.jūnijam (ieskaitot).

VID aicina arī tās fiziskās personas, kuras neveic saimniecisko darbību, iesniegt deklarāciju ērtāk un ātrāk, izmantojot EDS, jo ikviens var klūt par EDS lietotāju, izmantojot savas internetbankas lietotājvārdu un paroli, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes izsniegtie eID viedkarti vai VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centra" izsniegtie elektronisko paraksta viedkarti (e-parakstu).

Savukārt viedtālruņu un planšetdatoru lietotājus aicinām izmantot EDS mobilo versiju (eds.vid.gov.lv), jo arī tajā iespējams iesniegt gada ienākumu deklarāciju, bet attaisnojuma dokumentus (čekus un kvītis) pievienot no attiecīgas ierīces galerijām.

Deklarācijas iesniegšana elektroniski, izmantojot EDS, ir daudz vienkāršāka

un ērtāka arī tādēļ, ka tajā automātiski tiek atspoguļota visa VID rīcībā esošā informācija par nodokļu maksātāju, proti, nodokļu maksātāja gūtie ienākumi, neapliekamie ienākumi, informācija no kredītiesādēm par veiktajām iemaksām pensiju fondos, informācija no apdrošināšanas sabiedrībām par veiktajām iemaksām par dzīvības apdrošināšanas pakalpojumiem, kā arī no iepriekšējiem gadiem pārnestie attaisnotie izdevumi par izglītību un ārstniecību apdrošināšanas pakalpojumiem. Tāpat, sākot ar 2016. gadu, deklarācijā automātiski tiks atspoguļota arī tā informācija, ko par personas veiktajiem maksājumiem par izglītību VID būs iesniegušas mācību iestādes.

Tādējādi personām, kuras vēlas atgūt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par attaisnotajiem izdevumiem, deklarācijas pielikumā D4 pašām papildus jānorāda un jāpievieno attaisnojuma dokumenti (čeki, kvītis vai tml.) tikai par tām summām, par kurām VID rīcībā informācijas nav un kuras VID nav ieklāvis deklarācijā.

VID atgādina, ka gada ienākumu deklarācija par 2015. gadu gūtajiem ienākumiem obligāti laikā no 2016. gada 1.marta līdz 1.jūnijam jāiesniedz tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri:

□ veikuši saimniecisko darbību (piemēram, ir individuālā uzņēmuma īpašnieki, izrē vai iznomā savu īpašumu, ir zemnieku saimniecības īpašnieki, ir guvuši ienākumus no profesionālās darbības u.c.);

□ guvuši ienākumus ārvalstīs (tai skaitā personas (jūrnieki), kuras bijušas nodarbinātas uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa);

□ guvuši ar nodokli neapliekamos ienākumus, kas kopumā 2015. gadā pārsniedza 4000 eiro (piemēram, gūti

VID atgādina, ka fiziskajām personām, kuras veic saimniecisko darbību, kā arī individuālo uzņēmumu, t.sk. zemnieku un zvejnieku saimniecību īpašniekiem, kuri ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji, gada ienākumu deklarācija par 2015.gadu obligāti jāiesniedz elektroniski, izmantojot VID EDS, no 2016.gada 1.marta līdz 1.jūnijam (ieskaitot).

ienākumi no personiskās mantas pārdošanas);

□ guvuši ienākumus, kuri apliekami ar 10% nodokļa likmi (piemēram, ienākumu no dividendēm, ienākumu no augoša meža vai kokmateriālu pārdošanas), un no kuriem nodoklis nav ieturēts ienākuma izmaksas vietā;

□ guvuši citus ar nodokli apliekamus ienākumus, no kuriem izmaksas vietā nav ieturēts nodoklis, tai skaitā no fiziskām personām saņemti dāvinājumi, kas ir apliekami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Fiziskās personas, kuras neveic nekāda veida saimniecisko darbību un brīvprātīgi vēlas iesniegt gada ienākumu deklarāciju par 2015. gadu, lai saņemtu atpakaļ pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par attaisnotajiem izdevumiem, var to izdarīt no 2016.gada 1.marta līdz pat 2019.gada 17.jūnijam. Tāpat visa 2016.gada laikā vēl var pieprasīt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli arī par 2013. un 2014.gadu, bet līdz 2016.gada 16.jūnijam – vēl arī par 2012.gadu.

Jautājumu un neskaidrību gadījumā aicinām iedzīvotājus zvanīt uz VID Nodokļu un muitas informatīvo tālruni 67120000, konsultēties ikvienā VID klientu apkalošanas centrā vai arī iesūtīt savu jautājumu rakstiski VID mājaslapā "Uzdot jautājumu VID".

Veiksmes prognoze

2.februāris. 'Čika' darbdienā šodien ilgs no plkst. 2.35 līdz 17.49, tāpēc plānot kaut ko grandiozu būtu mulķīgi. Kā jau bieži 'čika' laikā, var niķoties gan dažādas ierīces, gan tehnika un cilvēku prāti. Kaulu stiprināšanai šodien ieteicami kalcija preparāti ar zivju ejlu.

3.februāris. Prātīga trešdienā prātīgiem cilvēkiem, kad neprātīgiem piedāvājumiem labāk teikt: "Nē!" Šodien teiciens "Kas neriskē, tas nedzer šampanieti" būs galīgi garām. Jebkurš risks vai avantūra var novest pie bēdigām sekām. Taču komandējumos, tuvos un tālos ceļos, ievērojot satiksmes noteikumus, var doties droši.

4.februāris. Atkal tukšo stundu ķibelītes no plkst. 12.04 līdz 24.00 Tevi kaitinās un izsītīs no līdzsvara. Šodien ieteicams domāt ar galvu, nevis ar sirdi. Un nekādā gadījumā nesāc neko jaunu, 'čiks' vien sanāks. Savus Madrides galma noslēpumus šodien noteikti paturi pie sevis. Ja izkratīsi sirdi kādai (-am), tad par to rīt jau tenkos puse ciema vai pilsētas.

5.februāris. Nopietna piektā diena nopietniem cilvēkiem, kad rezultāti atkarīgi no Tavas izturības un darba mīlestības. Nekas no gaisa tāpat vien nekrītis. Tāpēc nemaz nemēģini ieželināt priekšnieku (-ci) stāstot, ka esi slima (-s). Vai tieši pretēji – neceri izvairīties no darba tāpēc, ka šodien Tev ir īsi svārki un skaistas kājas.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts

T 3.02	Apmācies, nelielis leitus	+3	Mākojains, nelielis leitus	+2
C 4.02	Apmācies, sniegs	-1	Apmācies, nelielis sniegs	0
Pk 5.02	Apmācies, nelielis sniegs	-1	Apmācies	0
S 6.02	Mākojains	-3	Apmācies, nelielis leitus	+1

Baltinavas novadā

Jaunietis, kurš spodrina novada vārdu

Kad Baltinavas novadā brieda novada pašvaldības sporta organizatoru maiņa, nenotika treniņi, iespējams, izpalika arī kādas sacensības, par titula "Gada cilvēks sportā 2015" ieguvēju kļuva Baltinavas vidusskolas audzēknis ARVILS KEIŠS. Viss notika likumsakarīgi!

Novada iedzīvotajā, aizpildot anketu, bija balsojuši par viņu kā aktīvu sportistu, jo Arvils sporta sacensībās aizstāv gan skolas, gan novada godu. Arvils atklāj, ka no visiem sporta veidiem milākais viņam ir volejbols. Jaunietis regulāri apmeklē gan treniņus, gan sacensības, lai krātu pieredzi. Arvils stāsta: "Apmeklēju katru treniņu, kas notiek Baltinavā trīs reizes nedēļā: pirmsdienās, trešdienās un piekt Dienās. Turklāt jau četras gadus mācos Viļakas Sporta skolā. Sporta skolas treniņi notiek Rekavas skolā. Cik sanāk, tik arī braucu uz sporta sacensībām, vienalga, vai mani aicina, vai arī pats izdomāju šajās sacensībās piedalities."

Vasarā ar savu komandas biedru un draugu Zigmāru Keišu Arvils braucis uz dažādām pludmales volejbola sacensībām. Jaunieši to darījuši par savu naudu, paši arī meklējuši transportu, kas viņus nogādātu sacensību vietā, jo abi mācās vēl tikai 10.klasē. Arvils atzīst, ka visur, kur viņi ar Zigmāru braukuši, bijuši jaunākie sacensību dalībnieki. Bieži uz sacensībām braukuši ne uzvaras dēļ, bet lai uzkrātu pieredzi un turpmāk varētu startēt labāk. Četrus gadus pēc kārtas viņi ir čempioni Balvu novada skolēnu pludmales volejbola sacensībās, bet divus gadus pēc kārtas – čempioni Viļakas novada skolēnu pludmales volejbola sacensībās. Pērn abi ar draugu izcīnījuši 1.vietu Viļakas novada atklātajā čempionātā, bet Latvijas Jaunatnes olimpiādē ierindojušies 9.-10.vietā. Komandā kopā ar citiem Viļakas Sporta skolas audzēkniem pērn ierindojušies 4.vietā "Pure chocolate" vasaras spēlēs, 4.vieta komandu vērtējumā iegūta arī 2015.gada Latgales novada sacensībās volejbolā.

Arvila diena sākas agri un ilgst līdz vēlam vakaram. No rīta viņš kopā ar mammu brauc uz Baltinavu: mamma - uz darbu, viņš - uz skolu. Kad beidzas mācību stundas, dodas uz treniņiem, kas notiek sporta skolā Rekovā, pēc tam atgriežas Baltinavā, kur arī vēl dažreiz trenējas, un mājās dodas tikai

Foto - no personīgā arhīva

Ari pasākumu vadītājs. Arvils ir ne tikai aktīvs sportists, bet arī atraktīvs pasākumu vadītājs. "Ar šo gadu Arvils ir vienīgais puisis klasē, jo klasesbiedrs un viņa draugs Zigmārs tagad mācās Daugavpili. Žēl," saka klases audzinātāja Indra Keiša.

ap deviņiem vakarā, vai nu vairākus kilometrus ejot kājām, vai arī mamma atved ar mašīnu.

Pagājušajā mācību gadā Arvils bija iesaistījies skolas pašpārvaldē, bet šogad tam neatliek laika, jo vairākas stundas jāvelta treniņiem. Turklāt jāpaspēj arī sagatavot mācību stundas, jo tagad viņš mācās vidusskolā. Ģimenes jaunākā atvase gan neapmeklē mūzikas skolu, ko pabeidza māsa ar brāli. "Man tā isti negribas...", viņš atzīst.

Arī, kad vēl mājās bija māsa un brālis, sporta sacensības uzrīkoja trijatā. Tagad brālis studē Stradiņa universitātē, bet māsa mācās Latvijas Universitātē juristos. Mājās viņi atbrauc reti. Arvilam jāpalīdz arī saimniecības darbos, jo viņš tagad ir vienīgais virieties ģimenē, palīgs mammai un vecmammai. "Esmu pateicīgs savai mammai par finansiālu un emocionālu atbalstu gan sacensībās, gan treniņu procesā. Tāpat arī savam draugam Zigmāram Keišam," saka Arvils. Viņš pastāsta, ka Zigmārs, sākoties otrajam mācību pusgadam, mācības turpina Daugavpilī, kur arī apmeklē sporta skolu, jo kādās sacensībās Baltinavas vidusskolas audzēknī noskatīja sporta skolas treneri un piedāvāja mācīties Daugavpili. Arī Arvila sapnis ir mācīties Latvijas Sporta Pedagoģijas akadēmijā un iekļūt kādā sporta komandā.

Tūrisms

"Aplido, apceļo, apmīlo Latviju" - arī Baltinavā

Baltinavas novada Tūrisma informācijas centrs uzsācis 2016.gada sezonu. 2015.gads pierādīja, ka aizvien vairāk tūristu apmeklē arī Baltinavas novadu.

Baltinavu 2015.gadā apmeklējuši tūristi no tuvākiem un tālākiem novadiem - Līvāniem, Talsiem, Jelgavas, Ludzas, Cēsim, Valmieras, pat ārvalstīm, liecina Baltinavas Tūrisma informācijas centra apkopotā informācija. Ciemojušās dažādas biedrības, skolotāju kolektīvi. Mazajā Baltinavā ieripojuši arī lieli tūristu autobusi - ap 60 cilvēku. Baltinava iepatikusies valmieriešiem, kuri šeit pabijuši vairākas reizes. Novadu apmeklējuši arī tūristi no Krievijas, pat no tālās Čikāgas (ASV). "Ciemīni par Baltinavas novadu lielākoties atceras pēc izrādes "Ontans i Anne", tāpēc bieži vien pēc novada apskates vēlējās redzēt arī vietējā amatierteātra uzvedumu," informē novada Tūrisma un informācijas centra vadītāja MADARA SILIŅA. Tūristiem patīk arī jaunizveidotais "Ontana i Annes" parks, kurā var gan fotografēties, iegūtuties teātra varoņu tēlos, gan atpūties uzceltajā lapenē vai pie labiekārtotas ugunkura vietas.

Šogad novads iesaistījies arī fonda "1836" projektā "Aplido, apceļo, apmīlo Latviju", kura laikā plānots izveidot taku 1836 kilometru garumā apkārt Latvijas pierobežai. Taka iecerēta kā dāvana Latvijas valstij tās simtgadē. Latvijas sauszemes robeža ir 1836 kilometrus gara, tāpēc arī par takas nosaukumu izvēlēts tieši šis skaitlis. Viss maršruts tiks sadalīts 18,36 kilometrus garos posmos, ko veikt, braucot ar automašīnu, divriteni vai staigājot. Papildus takas izveidei iecerēts izveidot tūrisma ceļvedi un īpašu raidījumu ciklu, kā arī prezentēt filmu. Projektā iesaistījus 43 pašvaldības, tostarp arī Baltinava. Paredzēts, ka jau šogad 20 pašvaldības, arī Baltinavā, notiks brīvdabas koncerti, kurus rīkos projekta organizatori sadarbībā ar fonda "Viegli" mūžiķiem. "Noteikti iesaistīsimies akcijā "Lielā Talka", kuras laikā sakopjam kādu objektu Baltinavas centrā. Tāpat piedalīsimies "Ziemeļlatgales uzņēmēju dienās". Novada muzejā vienmēr ir apskatāma kāda interesanta un oriģināla izstāde, tas arī aktīvi iesaistās "Muzeju nakts" pasākumā, kura laikā apmeklētāji var gūt jaunu informāciju un izmēģināt roku jaunās, praktiskās nodarbēs. Muzejs aktīvi iesaistās arī pasākumā "Satiec savu meistarū". Tāpat muzejā notiek arī dažādi tematiski pasākumi. Baltinavas novads

Ieziemots. Tūristu iecienītākā vieta Baltinavā "Ontana i Annes parks" ziemas sezonā. Lucas varoņu tēli tagad ieziemoti.

iesaistījies arī pasākumā "Izbaudi zemu Ziemeļlatgalē" (notiks 20.februārī), piedāvājot iespēju radoši darboties ziepju gatavošanas darbnīcā. Savukārt sportisku aktivitāšu cienītāji varēs iesaistīties sporta organizatora sagatavotajā orientēšanās pasākumā. Laba sadarbība izveidojusies arī ar skolām. Mūsu skolas labprāt uzņem tūristus, kuri izteikuši vēlmi apskatīt novada izglītības iestādes, darba kabinetus. Sākoties jaunajai tūrisma sezonai, tūristiem būs pieejams jauns produkts "Ziemeļlatgales velomaršruti", kura ietver apakšējo daļu Baltinavā, M.Siliņa uzskalta piedāvājumus.

Īsumā

Aicina vākt baterijas

Jau vairākus gadus "Latvijas Zaļais punkts" un biroja preču piegādātājs "Officeday Latvia" rīko izlietoto bateriju vākšanas akciju, kas turpinās arī šogad. Lai vāktu izlietotās baterijas, uzņēmumi, iestādes aicināti pieteikties biroja preču piegādātāja ofisā un saņemt plastmasas spainīti izlietoto bateriju vākšanai.

Pērn biroju darbinieki savāca un pārstrādei nodeva rekordlielu izlietoto bateriju daudzumu - vairāk nekā tonnu, kas ir par 82% vairāk nekā 2014.gadā, kad tika savākti 620 kilogrami bateriju. Akcija iesaistījās 307 uzņēmumi, tostarp "Vaduguns", no visas Latvijas, no kuriem 200 akcijā piedalījās pirmo reizi.

krāt šādā spainīti.

Pretendē uz Dižprojekta statusu

Biedrība "Latvijas Lauku forums" jau vairākus gadus organizē Dižprojektu konkursu, kurā iespējams pieteikt projektus, kas iestenoti ar lauku vai tā saukto "zivju" līdera (LEADER) atbalstu. Konkursa mērķis ir popularizēt unikālas un reģionu teritorijām un iedzīvotājiem nozīmīgas idejas. Konkursā galvenais nav projektu sacensība, bet gan stāsts par paveikto, sabiedrības informēšana par līdzcilvēku paveikto, iedrošinot arī citus aktīvai rīcībai.

Šogad Dižprojektu konkursā vērtēs 18 projektus, kas biedrībā "Latvijas Lauku forums" iesniegti no dažādiem Latvijas novadiem, tostarp arī "Balvu rajona partnerības" izvirzītais SIA "Amati" projekts "Mazbudžeta mārketinga un energoauditā", un projektēšanas pakalpojumi Ziemeļlatgalē." Šogad Dižprojektu pretendentiem īpašo balvu piešķirs arī "Latvijas Zaļā kustība", tāpat godinās arī projektu - sociālo tīklu balsojuma uzvarētāju.

Jāpiebilst, pērn sociālo tīklu balsojumā lielāko atsaucību guva "Balvu rajona partnerības" izvirzītais motosporda kluba "Motokruīzs" projekts "Treileru parka izveide Viļakas novadā", kura realizācijas rezultātā izveidots pirmais treileru parks Ziemeļlatgalē, izbūvējot namiņu, kurā ir tualetes, dušas telpas un labiekārtots laukums, laujot piesaistīt reģionam vairāk tūristu.

Apsveikumi

Taisijai Miņinai!

Šo dzīvi dzīvojot, man vienmēr šķitis,
Ka savāds spēks ir Tavai milestibai, māt.
Vienalga, laimīgs es vai izmisumā kritis,
Kā sargeņgēlis Tu man vienmēr esi klāt.

Lai šodien visspōžākie saulesstari glāsta un silda Tevi, mīlo
māmiņ, skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam Tev veselību un
dzīvesprieku vēl daudziem gadiem.

Meitas ar ģimenēm

Tiem gariem gadiem,
Ko par mūžu sauc,
Tu lemta man, es tev,
Un tas ir joti daudz.

Mīji, mīji sveicam mammu un tēti

Martu un Lucijanu Bērziņus 57.kāzu jubilejā!

Vēlam Dieva svētību, labu veselību un dzīvesprieku.

Bērni ar ģimenēm

Pārdod

Pārdod malku. Tālr. 29199444.

Pārdod Nissan XTrail, 2.2 D,
2003.g. Tālr. 26449336.

Pārdod Opel Vectra, 1996.g., 1.8,
benzīns, 169 000 km (orģinālais),
labā kārtībā. Cena pēc vienošanās.
Tālr. 26298852.

Pārdod VW Passat Variant, 1990.g.,
2.0, TA. Tālr. 26347403.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 29234943.

Z/S "Mednevas strautiņi" pārdod
sīvēnus. Tālr. 29173059.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 26213631.

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 29332209.

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.

Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "LATVIJAS GAĀA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlitēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus.
Labas cenas! Samaksa tūlitēja.
Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.

Augstas cenas. Samaksa tūlitēja. Svari.

Tālr. 20207132.

100% latviešu uzņēmums pērk
mežus, zemi un cirsmas.
Tālr. 22003161.

Pērk meža īpašumus ar zemi un
cirsmas.
Tālr. 29433000.

Pērk kombaina Jeņisej hederu,
salmu smalcinātāju.
Tālr. 28772537.

Pērk mežus, 2000 EUR/ha.
Tālr. 26630249.

Dārgi pērk kailcirtes.
Tālr. 22174315.

Pērk vai īre garāžu Dārza -
Miera ielā. Tālr. 29628099.

Pērk MTZ-82, ražotu 90-tajos
gados); 2 PTS-4, ROU-4/ROU-6.
Visus ar dokumentiem.
Tālr. 28342100.

Līdzjūtības

Aiz katru paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.

(M.Jansone)

Izsakām vissirsniņgāko līdzjūtību
Annai Losānei un pierīgajiem,
vīru JĀNI mūžības celā pavadot.
Z.Feldmane, R.Krēmere, A.Karele,
B.Avotiņš, L.Avotiņš, I.Paidere,
M.Ločmele, L.Čadarāne,
M.Kukurāne, Z.Popova,
Z. Akmene, V.Akmentiņa

Balts enģēlis atrāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz...
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silti.
Sāpuj brīdi mūsu patiesa līdzjūtība
piederīgajiem, pavadot
KRISTERU MEIKALIŠU mūžības
celā.
Jaroslavs, Janina, Vanda

Dažādi

6.februāri
brīvdienu
grupa
autoskolā
"Delta 9V".

Maksa tikai EUR 55!
Tālr. 29208179.

Veic jaunaudžu kopšanu.
Tālr. 29335439.

Aprūpēšu vientuļu cilvēku.
Tālr. 25653682.

IENĀC! JAUNS PREČU
PIEVEDUMS.
Veikals "LatBat", Tautas 1.

Dāvina kucēnus. Tālr. 26405913.

Pazudis

Pazudis balts sunītis Viķsnas
pagastā. Tālr. 27056591.

Atrasts

Raiņa ielā 34 pie pirmās ieejas
atrasta atslēga, kas ievērtā zaļā
lentā ar uzrakstu Microsoft.
Interesēties redakcijā.

Piedāvā darbu

Vajadzigs PROJEKTU VADĪTĀJS.
raportprojekti@gmail.com.
Tālr. 29100644.

Aicina STRĀDNIEKUS ar pieredzi
darbam lopkopībā,
TRAKTORTEHNIKAS VADĪTĀJUS
darbam ar ārzemju tehniku,
INŽENIERI-MEHĀNIKI,
RAZOŠANAS IEKĀRTAS
OPERATORU biogāzes ražotnē.
Vēlams ģimeni, ir dzīvojamā platība.
Saimniecība atrodas pie Rēzeknes.
Tālr. 29334844, 26396570.

Aizmirsi abonēt
Zvani, palīdzēsim.
Tālr. 64507018.

FEBRUĀRIS

KAFEJNICA „VELVES”, BALVI, BRĪVĪBAS IELĀ 46.